

Brofiske

Jan Ohlsson

Brofiske

Jan Ohlsson

Atremi

Bilden på omslagets framsida är fotograferat av Arne Hedberg.

© *Jan Ohlsson 2006*

Boken utgiven av:

Atremi

Axstad Södergård

595 94 Mjölby

E-post: info@atremi.se

www.atremi.se

Tryckt av Örebro universitet i Örebro 2006

ISBN-13 978-91-85487-41-7

ISBN-10 91-85487-41-4

Inledning

Bäste läsare jag heter Jan Ohlsson. Uppvuxen och boende sedan snart 40 år i Bro. Under hela min barndom och framledes har sportfiske legat mig varmt om hjärtat. Jag har fiskat mig runt i stort sett hela Sverige och även gjort en del turer utomlands. Intresset har alltid varit på topp och fjärran vatten har lockat men av någon anledning återkommer jag alltid med spö o rulle till vattnen i Upplands-Bro. Turerna till Lejondalssjön och Brofjärden har varit otaliga och med åren har det faktiskt blivit mer och mer fiske i hemmavattnen, kanske för att man med tiden upptäcker att ”gräset inte alltid är grönare” på andra sidan sjön. Mitt intresse har också

Författaren fiskar jigg i Lejondalssjön. Foto: Jacob Ohlsson.

givit mig många nya bekanskskaper varav en del har utvecklats till att bli mycket goda vänner, icke att förglömma är alla underbara naturupplevelser som jag fått på köpet.

En insikt som kommit med åren är den att sportfiske är en fantastisk form av rekreation. Kombinationen av sporten och natur samt umgänget med likasinnade är en utmärkt avkoppling, inte är det så dumt om man också får någonting under turen att lägga i stekpannan. Jag tror också att fisket i sig föder respekt för våra naturvärden. Jag själv har på köpet fått ett senkommet intresse för fåglar och jag tror att mina barn, som ofta följer med på fisketur, fått upplevelser och lärdomar som kan göra livet roligt både nu och längre fram. Respekten för naturvärden som jag nämnde ter sig allt starkare inom sportfisket. Under de senaste åren har engagerade sportfiskare, såsom Lars-Åke Olsson vid Gimån och Gustaf och Göran Ulfsparré vid småländska Emån, vunnit allt mer gehör i frågor som rör vår miljö och pekat på hur illa vi ibland hanterar våra hav, sjöar och älvar. Ofta sätter enskilda människor fina exempel som vida överstiger myndigheter, kommuner och fiskeriverks prestationer. Det är viktigt att vi som tullar på naturens resurser också tar ansvar för dess förnyelse.

Jag har alltid tyckt om att skriva och det har tills nu inte funnits någonting, vad jag vet, skrivet om fisket i Upplands-Bro. Jag har därför passat på att på detta sätt dela med mig av mina erfarenheter till medfiskare, både systrar och bröder. Nu skall det också sägas att jag inte har varit helt själv om detta. Vartefter orden på pappret blivit fler så har också medhjälparna strömmat till så det som startade som ett enmans projekt har nu slutat som ett samarbete mellan flera människor och glädjen över resultatet kan delas av många. I slutet av din läsning ser du vilka som varit med och bidragit på olika sätt. Titeln ”Brofiske” är hämtat från vår hemsida www.brofiske.net, ett namn som mer och mer förknippas med hela vår verksamhet. Själv tycker jag att det är ett ganska trevligt namn, jag presenterar mig ofta numera som just en ”Brofiskare

Min förhoppning som huvudsaklig författare är att detta alster skall kunna läsas både som en liten fiskeguide för de som är riktigt bitna men även fungera som trevlig läsning för de som inte alltför ofta blöter en krok, kanske för att de inte vet riktigt var fisken nappar bland allt vatten som flyter i Upplands-Bro.

Vår kommun innehåller som sagt mycket vatten och att skriva om allt, vilket var första tanken, visade sig till slut bli väldigt omfattande varför ämnena fick begränsas. Skriften kommer därför till mestadels att behandla Lejondalssjön och Bro Sportfiskeklubb, någon ytterligare liten avstickare blir det också. Lejondalssjön är faktiskt tillräckligt spännande för att tillfredsställa även den värsta skrivklådan och att skriva om Bro Sportfiskeklubb är ett gammalt löfte som jag infriar till numera bortgångne Oskar Åkerstad som i många år försökte få mig att ta över den numera tyvärr avsomnade klubbtidningen.

Till sist hoppas jag att Ni käre läsare, har överseende om Ni tycker annorlunda runt redskap, teknik eller annat. Man skall bära i minnet att fiske aldrig kan göras helt rätt. Ibland räcker det långt om man bara har den rätta "tron".

Med denna inledning önskas trevlig läsning och min förhoppning är att fler upptäcker denna underbara sport.

Kort om vår kommun

Är du nyinflyttad sportfiskare i vår kommun kan det kanske kännas intressant med några korta ord om Upplands-Bro.

Upplands-Bro kommun bildades 1952 genom sammanslagning av totalt sex st socknar. Ytan är ca 243 km² och det finns ca tretton mil kuststräcka.

Avståndet till huvudstaden Stockholm är ca fyra mil. Befolkningsmängden är drygt 20.000 personer. Det finns två centralorter, Bro och Kungsängen. Fiskevärda sjöar finns på båda orterna så vare sig du bor i Bro eller Kungsängen så finns det bot mot "fis-

kesjuka”. Har du dessutom bil blir avstånden relativt korta och favoritvattnet bör kunna nås på max en halvtimme. Kommunen är dessutom rik på djurliv, har en spännande kulturhistoria och ett trevligt föreningsliv.

Inom kommunen finns förutom Mälaren, tre stycken insjöar: Lejondalssjön i Bro. Lillsjön, och Örnässjön i Kungsängen

Lejondalssjön

Oj vilken pärla! Jag har många gånger tänkt att man är lyckligt lotrad som får bo bara en kilometer från denna underbara sjö. De fiskeupplevelser jag har haft här är några av mina allra trevligaste. Ofta möter lommen upp för att nyfiket, fast oftast irriterat, följa fiskarens bestyr. Även fiskgjusen har sitt bo här. Visste du förresten att gjuse är samma ord som det isländska geysir som betyder ”störta fram” kopplingen blir uppenbar när man ser gjusen dyka mot vattnet för att ta sig en fisk att äta. Under stora delar av året kan man också följa hägern som fiskar i sjön. Hägern häckar och fiskar i sjön. Den har ett

exotiskt utseende och är inte så lite skygg om man kommer för nära.

Lejondalssjön hyser de vanligaste fiskarterna, såsom gädda, abborre, braxen, lake, sutare m.m. samt ett mycket livskraftigt bestånd av signalkräfta. En ”nygamal fisk” sedan några år är gösen. Både I:r:s fiskeförening och Bro Sportfiskeklubb har satt ut gös sakta men säkert börjar

Slottet ger sjön en del av sin charm och glans. Foto: Jan Ohlsson.

dessas att både föröka sig och i viss mån bita på sportfiskekrokar. Mer om gösen längre fram.

Sjön ligger delvis i ett naturskönt reservat. Friluftsförbundet håller den lilla friluftsgården Hällkana öppen på helgerna, där finns en trevlig servering. Jag rekommenderar varmt en utflykt på promenadstigarna i området eller en tur i elljusspåret. Börje Sandéns utmärkta böcker om Upplands-Bro och dess historia kan vara hjälpmedel för den historiskt intresserade vandraren. Runt hela sjön finns det kulturhistoria. Jag har själv, efter att ha blivit nyfiken genom läsning, letat efter resterna av den gamla kvarnen som ligger uppströms ån vid Svarrviken. Jag har också funnit lämningarna och kunnat fantisera om hur det kunnat se ut en gång i tiden. Dammen finns kvar och fundamenten som hållit skovelhjul syns tydligt. Tidigare nämnda fåglar eller varför inte den pigga lilla sothönan, min egen favorit, blir säkert ditt sällskap under dina promenader.

Är man tillräckligt ofta ute i naturen upplever man till slut sällsamma äventyr. Vi är några lyckliga som sett havsörnen breda ut sina vingar över sjön, den synen slår nästan allt. Detta exempel på lyckad naturvård bländade mig och en kamrat en sen höst. Min blick fastnade på vad som liknade en drake, en sådan där som barn brukar flyga, storleksmässigt var den enorm! Jag kunde först inte få in i mitt huvud att vad jag såg var en örn. Synen blev plötsligt greppbar när en fiskgjuse började närma sig örnen med klar och tydlig irritation. Gjusen är ju i vanliga fall stor men tedde sig som en duva i jämförelse med den mäktiga örnen. Vi försökte hålla kontakt med fågeln genom att följa efter den med vår båt, enbart för att få stunden att räcka längre men alltför snart försvann örnen mot norra änden av sjön. Dagen därpå var jag tillbaka, denna gång med kamera och teleobjektiv för att försöka fånga en bild men tji fick jag, örnen har lyst med sin frånvaro alltsedan denna enda gång. Kanske var det en ungfågel som letade eget revir men bedömde vår vackra sjö som för liten...

Lejondalssjön hette ursprungligen Lövstasjön. Någon gång på 1600-talet byttes namnet ut till det nuvarande. Detta byte av namn tillhör förmodligen ovanligheterna och tarvar en förklaring.

Det kom sig av att släkten Leijonhufvud förvärvade det gamla Lövsta och efter detta så fick både fastigheten och sjön snällt byta namn. Sjön är också begåvad med sitt eget slott. Slottet uppfördes mellan åren 1892–1899 av friherrinnan Louise De Geer. I folkmun kallas det för landets yngsta slott. Slottet ligger vackert ett stenkast från sjön i den sydvästra änden, inte alls långt från Tingsviken. För mig har slottet alltid gett sjön en del av sin glans. Det är synbart från stora delar av vattnet och är i mina ögon mycket vackert. Det kan vara intressant att veta att slottsarkitekten var Isak Gustaf Clason. Även känd för att ha ritat Nordiska Museet och Hallwylska Palatset i Stockholm.

Lejondalssjön har varit en av länets renaste sjöar men pga ökad tillförsel av näring under ett antal år så förändrades vattenkvaliteten till det sämre och skrämmande tendenser såsom blomning av giftalger, syrefria bottenar mm märktes på åttiotalet och början av nittiotalet. Den ökade näringstillförseln härrörde dels från utsläpp av avloppsvatten, dels från djurskötsel i den norra ändan av sjön. Fler faktorer kan ha påverkat sjön. Kommunen har satsat stora pengar på en renovering av sjön och idag börjar vi märka att åtgärderna har tagit effekt och den negativa trenden har vänt men fortfarande finns oroande tecken då alla källor som tillför sjön näring, fosfor mm inte är åtgärdade. Metoden som har använts är ny i Sverige och hämtad från USA av Bro företaget Vattenresurs AB. För den som är intresserad finns det material på Internet, www.swedenviro.com. I folkmun har Lejondalssjön alltid kallats för en källsjö men det stämmer inte. Sjön får sitt vatten genom tillrinning från skog och mark. Det finns även förbindelse med Mälaren via Negelstenabacken. För ett antal år sedan vallades utloppet in och en reglering genomfördes. Detta medförde bla att ålen, tros ha försvunnit från sjön, förmodligen till gagn för kräftorna.

Fakta Lejondalssjön

Sjöyta	2,8 km ²
Max djup	14,0 m
Medeldjup	7,1 m
Volym	20,5 Mm ³
Vattnets oms.tid	6,5–7 år

Abborren

Sitt goda namn som fiskesjö har sjön fått genom sina osedvanligt stora abborrar som dessutom är vackra som smycken i utseende. En typisk Lejondalsabborre är stor, gnistrar i grönt på sidorna med de karaktäristiska svarta ränderna väl markerade. Den är vackert vit på magen och fenorna riktigt lyser i rött. Ibland kan magen vara marmorerad med små lila stänk i kanten på det vita. Nacken är skarpt markerad med något som nästan liknar en puckel, kännetecknet för en snabbt växande abborre. Fångar du en sådan, då har du fångat den kanske vackraste abborre som finns. Läger du den dessutom på vit snö som bakgrund efter ett lyckat fiske så är blir det den vackraste av tavlor.

Abborren är förmodligen vår ”mesta” sportfisk. Många intressen har väckts vid metspöet när den första abborren dragit ner det rödvita flötet under vattnet, så var det i alla fall för mig. Abborren är ju också en fighter av högsta rang, vårt svenska sportfiskerekord på drygt tre kilo måste ha dragit rejält i reven när det begav sig. Det är heller ingen slump att abborren förekommer flitigt som tema i både böcker och artiklar, ända sedan urminnes tider. Just nu finns det en livlig debatt runt återutsättning av fångad fisk, detta bör även gälla vår fina abborre och kanske särskilt de stora exemplaren. Jag tror att vi fiskare mer och mer bör tänka oss för innan vi tar livet av fisk alltför urskillningslöst, mer om det längre fram.

Stor med röda fenor, ett smycke mot snön. Foto: Jan Ohlsson.

En regel som jag tycker man kan tillåta sig är att sätta tillbaka fisk man ej tänker äta. Ett personligt rekord kan vara trevligt att behålla men att föreviga en sådan fisk med kamera räcker gott och väl åtminstone för mig själv.

Lejondalssjön är en så kallad kräftabborrsjö. I detta är den inte unik, sådana finns lite varstans. Dessa sjöar har alla gemensamt att de producerar stora abborrar i stort antal. Det stora överflödet av kräftor är förmodligen abborrens viktigaste näringskälla och när man fångat en storabborre kan man nästan vara säker på att rensat innehåller en eller flera småkräftor. Vid vissa tillfällen går den ändå över till fiskdiet, småmört står då oftast på matsedeln.

Efter rensning skall abborren tillagas på sätt man finner lämpligt, ty den smakar gudomligt. Kanske p. g. a. kräftorna, vem vet. Skulle inte abborren vara så vanlig i våra vatten skulle den säkert betinga ett mycket högre salupris än vad som gäller idag. På kontinenten anses abborren som en av de läckraste fiskar man kan fånga,

även gäddan har högre status utomlands. Vad kan detta bero på, är vi för bortskämda mån tro?

Arne Broman, känd fiskare och författare, citerar i sin bok "Abborrfiske" den romerske ämbetsmannen Ausonius. Redan de gamla romarna uppskattade vår abborre som matfisk. Ausonius var diktare och gourmet. Så här skrev han om abborren i sin dikt "Mosella".

"Ej heller dig, o abborre; bordets läckerhet, ämnar jag förbigå med tystnad, du som bland flodfödda fiskar kan jämföras med havets egna och ensam mäta dig med den purpurroda mullen."

Vinterfiske

Fiskesätt på vintern

Ja, alla sätt är bra utom de dåliga. Abborren låter sig fångas året runt men jag räknar den numera som en mycket lynnig och svår-fiskad gynnare. Många gånger både sommar och vinter har jag och kamrater gått lottlösa från sjön efter en hel dags idogt fiske efter de "randiga". Andra dagar välsignas vi med abborrfångst och de dåliga dagarna glöms lätt bort. Någon minsta gemensamma nämnare för när man kan fiska med framgång finns ej. Det finns trots detta olika sätt att bättra på sina chanser. Mitt eget fiske, under i stort sett alla årstider, har lyckats bäst när betet presenterats på botten, gärna på lite djupare vatten, säg fem meter och neråt. De första vinterdagarna med is på sjön och när isen ligger långt in på säsongen från mitten av mars till första dagarna i april så kan man ibland träffa på abborren lite grundare än så. Vid vissa enstaka tillfällen kan abborren också jaga mört på halvvattnen, då på ca en till fyra meters djup. Vid dessa tillfällen hugger den stenhårt och man får hålla i grejorna. Är fisket trögt på botten så prova gärna att hala upp till detta djup.

Pimpelfiske är vinterns metod för abborren. Lockryck görs på

sätt som man är van vid, en liten regel är att inte driva upp tempot när det nappar, snarare ta det lite lugnare. Jag och flera med mig brukar också stöta pirken i botten med jämna mellanrum. Ibland lägger vi den till och med på botten några sekunder för att vila, därefter lyfter man pirken väldigt sakta upp till sin normala höjd. Inte sällan kommer hugget då. Det har tom hänt att abborren plockat upp pirken då den legat still på botten, då blir man snopen kan jag berätta. I ett gammalt nummer av "Sportfiskaren" läste jag om ett pimpeltips där man lät pirken ligga på botten i upp till en minut innan man sakta lyfte igen, det lät spännande och vid test har det faktiskt fungerat några gånger.

Nu kommer dock tipset som bäddar för framgång, förr eller senare. Ha inte bråttom. Sitt gärna tio minuter eller mer vid hålet. Endast två gånger i mitt liv har jag fått stor abborre under de första minuterarna, det verkar som om storabborren kräver att få granska betet ingående innan den nappar. Detta upplevs ofta frustrerande för den rutinerade tävlingspimplaren som är van att borra åtminstone två eller kanske tom tre hål på tio minuter. Undantaget kan vara sent vårfiske. Då är det emellanåt bättre att inte "sega" i hålen utan borra tills man hittar fisken. Detta under förutsättning att abborren drabbats av den speciella huggyster som ibland förekommer. Under vinterfisket finns det fler sätt att komma till tals med abborren. Framför allt handlar det om pimpelfiske men sporadiska försök till angelfiske, riktat efter abborren, har också gjorts inte helt utan framgång. Här finns det möjligheter för den experimentlystne.

Abborren har ganska utpräglade huggperioder. Dessa huggperioder uppträder olika under fiskeåret, under vintern kan man hitta flera sådana. Tidigt morgonfiske, när solen går upp, dagens första jaktljus och abborren äter "frukost". Nästa huggperiod inträffar ganska prick klockan 12.00. Ha sedan tålamod för en av de bästa huggperioderna börjar ca 14.00 och den kan vara en längre stund.

En stor har nappar på den klassiska balanspirken. Foto: Jan Ohlsson.

Redskap för vinterfiske

Själv har jag efter många år av provande hit o dit, förenklat mitt pimpelfiske väsentligt. Förr var fiskekonten full med spön, pirkar och krokar men jag använde inte ens en tredjedel av allt detta.

I min kont ligger idag två pimpelspön av Delfintyp (dessa säljs till och med på Coop Forum). De är modifierade på så sätt att originalklingan bytts ut mot en lite längre och styvare sådan. Jag tycker att ett bra pimpelspö skall fylla några viktiga kriterier såsom bra balans, stor diameter på rullen för att undvika sk. linminne och det skall vara av kraftigt material så att det inte går sönder när det hastigt slängs på isen då man skall dra upp en stor fisk. Jag och flera med mig fiskar idag med två typer av beten. Lite större vertikalspön såsom Bamsepirken, Pilopirken eller den klassiska Bergmanpirken. De lite större pirkarna har fördelen att de snabbt skär ner till botten utan dödtid vilket är viktigt då fisket sällan sker på djup som är grundare än fem meter.

Den andra typen av pirk är balanspirken. När jag började min karriär som sportfiskare, kanske i tolvårsåldern, så fick jag snabbt lära mig att balansen ”bara fungerade på våren”. Detta trodde jag på i många år men ändrade uppfattning när mina kamrater lurade abborre efter abborre i jätteformat redan vid juletid på dessa. De två bröderna och bygdefiskarna Micael och Kenneth Eklund har under åren fiskat säkert hälften av sina riktigt stora abborrar på balans, så nog fungerar dessa pirkar under hela vintersäsongen. En typ av balanspirk som gått mycket bra är den lite större papegojffärgade Nils Master balansen.

Något som näst intill har revolutionerat fisket efter abborre på lite större djup är de nya stumma super/ flät-linorna. Jag använder numera ingen annan lina än denna för abborren. Dock har jag skärvat en meter lång tafs av vanlig nylon i 0,25 mm grovlek som spets, mest för att jag tror att den syns mindre i vattnet än den flätade linan. Med dessa stumma linor får man en rent fantastisk kontakt med pirken även på de riktigt djupa vattnen. Inte alla dessa superlinor lämpar sig dock. Flera kan bli ohanterliga när det är minusgrader och linan blivit våt. Då krånglar de rejält och fryser gärna

Styvt spö med flätlina och balanspirk underlättar. Foto: Jan Ohlsson.

till ohanterliga linnystan när man lägger linan på isen. Använd de sorter som har en tunn plastcoating, de håller sig alltid smidiga.

Krok är ett kapitel för sig. Liksom flugfiskaren har obotlig tro på sina specialflugor så är det samma sak med pimplaren. Min erfarenhet är att man skall lita på sin tro. Använd därför de krokar som gett dig framgång på andra vatten. Vill ni ha tips ändå så har jag för sekunden en favorit krok som är färgad röd och vit med epoxylim och har en liten tofts blått garn som sticker ut undertill. Nästan alla krokar jag använder på Lejondal har inslag av blått, mer eller mindre. Viktigt är att du inte använder vanlig ”tävlingsstorlek” på dina krokar, storlek 12 är minimum för grov abborre. Vi är flera som idag enbart använder 10:or. Om fisket inte vill sig så har jag själv blivit räddad av ett litet abborröga som komplement till färgkroken, tipset är gammalt som gatan men gäller än idag. När jag själv hade turen att vinna vår storabborrtävling för några år sedan fick jag flera fina fiskar, samtliga abborrar föll för en krok agnad med abborröga.

En liten men viktig detalj som jag också vill tipsa om är hur kroken är fäst till pirken. Det har faktiskt hänt att abborren lyckats vrida kroken från de traditionella öglorna, inte roligt att tappa fisk på sådant sätt. Därför har jag länge sökt alternativa sätt att fästa kroken till pirken och för ett par vintrar sedan fann jag i handeln en typ av länkar som påminner om gem. Dessa hakas i varandra och bildar till slut en liten kedja mellan krok och pirk. Gör gärna länken tre till fyra cm lång så minskar du också hävstångseffekten mellan pirk och krok, kanske blir det också lite extra aptitlig ”släng” på kroken om den apteras några cm längre från pirken än brukligt. Finner du inte dessa länkar hos din redskapshandlare så duger det också med en bit nylon mellan pirk och krok.

Nu till det kanske viktigaste. Inte bara en gång har det gått rysningar genom min kropp. Glada fiskare har kommit fram för en pratstund eller så har jag själv känt mig lite pratsam och närmat mig för lite fiskesnack. Vid deras sida har en liten ynkelig isborr

suttit nedborrad eller legat på isen vid sidan om. Jag passar alltid på att gnälla lite, för inte får man upp en storabborre genom ett 110 mm:s hål!!! De får säga vad de vill men det låter sig inte göras. Skall du fresta abborren så för din egen skull, skaffa dig en borr med 150 mm:s diameter, den är endast obetydligt tyngre än de mindre borrarerna och något jobbigare att borra med. Det kan rädda storfisken åt dig.

Huggeställen på vintern

Bro Sportfiskeklubb disponerar ca 1/5 del av sjön på den östra sidan. Vintertid disponeras även 1:1:s del av sjön på den nordöstra sidan men då endast för pimpelfiske från is. Den västra sidan är privatägd över nästan halva sjön och här råder fiskeförbud.

Tingsviken

På vintern börjar vårt fiske ofta runt juletid. I södra änden av sjön ligger Tingsviken som ibland är förskonad från de värsta vindarna och därför låter isen lägga sig relativt tidigt. På den östra sidan finns ett litet torp. Strax utanför detta torp samlas ofta storabborren under dessa första dagar med is på sjön. Vi börjar detta fiske, som vanligt, på djup som överstiger fem meter, det är ganska lätt att hitta djupkanten. Får man ingenting där kan det vara rätt att traska ut och sätta sig mitt i viken. Inte sällan kan abborren luras just här.

Sträckan mellan Tingsviken och badet

I mina ögon har denna sträcka på ett par tre hundra meter inte varit mycket att fiska på. Jag fick en vinter anledning att ändra uppfattning efter att träffat bygdefiskaren Bill Thorsén en dag under fiske. Bill hade dagarna innan fått en rad fina abborrar runt halvkilot norr om berget som finns på knappt halva sträckan räknat från Tingsviken. Nåväl, vill man pröva så kan turen vara framme även här. Ca femtio meter innan sjön svänger i en vik mot badplatsen

finns en strandsträcka som består av en bergssluttning. Där denna sluttning börjar finns en ås under vattnet som kan sägas avsluta det grundare vattnet mot Tingsviken. På denna ås och i sluttningen både mot det djupare vattnet och en bit in på grundkanten kan det väl löna sig att försöka med pirken. Åsen går långt ut mott mitten av sjön så tveka inte att fiska dig från berget och ca 50 meter ut mot mitten av sjön.

Svängen in mot badet är en av sjöns djupaste ställen. Här går djupet över tio meter, kanske upp mot tretton fjorton. Här har många fiskare fått stora klunsar och flera räknar detta ställe som ett av sjöns bästa. Runt djupet finns det flera kanter att fiska av. Det verkar som om detta hål är något av en gryta, därför finns det även en kant som grundar uppåt på utsidan av djupet, glöm inte att prova där. Fredrik Höglund från Kungsängen miste här en abborre som inte gick upp i hålet för några år sedan!!!! Fiska från udden och ut mot det djupa partiet och glöm som sagt inte att kanterna runt omkring är spännande huggeställen..

Badplatsen till djupudden

En lång sträcka på flera hundra meter. För pimpelfiskaren är den svår. Visst finns abborren där men speciella markerade platser där den hugger är svåra att peka ut. Kanske kan man med lite upptäcktslust hitta sitt eget favoritställe just här. Längs med hela sträckan finns det kuperad botten med riktiga djuphålor såväl som partier med flack och lite grundare sådan. Nåväl, när man kommer till slutet av sträckan befinner man sig på ”säkert ställe”, det som kallas för djupudden och markerar gränsen in mot Svarrviken. Fiska av hela yttersidan av udden, ända fram tills udden bryter av in mot viken. Även detta ställe, liksom Tingsviken, kan ge överraskningar på speciellt den första isen. En av Bro Sportfiskeklubbs skickliga damer, Inga-Lill Eriksson, vann ett år den traditionella Storabborrtävlingen med en grann fisk från just denna udde. Om jag inte minns fel hade hon agnat pirken med en maskbit.

Djupudden till fiskegränsen

Från djupudden fram till ca 200 meter innan ön Brända holmen mäter sista sträckan som disponeras av Bro Sportfiskeklubb. Här finns ett ganska stort område som är intressant. Fisken tycks spridd på ett stort flak ungefär mitt på sjön. Om du går ut på mitten och tar sikte på Brända holmens södra udde så har du kommit rätt. Här har många ”simmare” fångats. En simmare är en abborre som väger från nio hekto och uppåt. Vi kallar dem så för att man med ganska stor säkerhet vet att om abborren någon gång på vägen upp från botten får krafter att vända så att man måste ge den lina, då har en vikt som överstiger nio hekto. Som kuriosita kan nämnas att våra simmare istället kallas för ”knakare” i Småland. Där mäter man istället efter ljudet i pimpelspöt som kan uppstå när man driver in kroken i en stor abborrkäft.

Flera duktiga fiskare från Järfälla har här haft avundsvärda fisken, inte bara en gång och i skrivande stund fick jag veta att en abborre, som säkert blir en av de största för i år landats just här, den uppskattades väga runt två kilo och fångades på balanspirk men den är ännu inte vägd på krönt våg.

När du väl kommer fram till flaket kan det kännas lite trööstlöst att fiska då området är stort och det saknas grund eller hålor men ge inte upp, det tycks som det står fisk lite varstans och rätt som det är så stramar det till i pimpelspöt på det där härliga sättet som avslöjar stor fisk. Jo, här kan fisken också vid vissa tillfällen fångas på halv-vatten, jag har inte varit med om det själv men många avslutar gärna ett hål med några ryck på två-tre meter under iskanten.

11:s vatten

Ja, nu har vi kommit till den bit av sjön som får fiskas av medlemmar i Bro Sportfiskeklubb endast under vintern. Genom en överenskommelse mellan klubben och I:rs fiskeförening upplåts detta vatten under den tid på året då sjön är isbelagd och då är enbart pimpelfiske tillåtet. Överenskommelsen förnyas årsvis så man

måste kontrollera att tillstånd finns innan man äntrar denna del av sjön, detta är mycket viktigt och kontrolleras av tillsyningsmän. Tack vare I:I:s generositet har klubbmedlemmarna fått tillgång till flera ”säkra” huggeställen på den norra delen av sjön och jag tänkte presentera några.

Brända Holmen med lilla holmen

Delar av det tidigare beskrivna flaket hör även till detta område. När du kommit till ön så finns det flera intressanta platser. Man kan säga att det lönar sig att fiska i stort sett runt hela brända holmen och att prova kanterna runt den lilla holmen som ligger i direkt anslutning till Brända holmen kan också löna sig.

Lilla Holmen till udden

Detta område håller sporadiskt stor fisk. Djupen är de rätta och det finns fina branter från stranden ut mot mitten av sjön. Dessa branter stupar mot djupt vatten och ibland kan abborren överraska med ett riktigt nyp i pirken. Det finns flera små vikar här, kanske mera av inbuktningar i strandremsan. Dessa är också intressanta då det är djupt nära stranden med fina branter som följd. Det syns inte ofta att någon fiskar här, de flesta går förbi för att fiska efter udden men jag tycker att man skall prova, alla chanser finns. Vacker fisk på drygt ett kilo, fångad i april i Tingsviken

Lilla ”Gräsön” efter udden

När du gått förbi udden så svänger sjön mot öster. Här har du ett väldigt fint ställe. Börja fisket direkt vid den lilla ön (vi kallar den för Gräsön, där finns inget gräs men så heter den). Fiska dig ut från ön mot lite större djup. Om det inte fungerar så provar du på andra sidan Gräsön, där finns det ett litet flak som sträcker sig mot spetsen på den andra större ön med hus på som ligger strax intill. Här finns det dock privatvatten som du måste respektera. Ofta är det avruskat så att man tydligt kan se gränsen. Fisken kan

här överraska dig i stort sett var som helst. Det verkar som om det finns gått om kräftor runt stenhällarna. Abborren cirkulerar därför mycket vilket gör det värt mödan att fiska av ordentligt. Gäddan verkar också trivas, hårda hugg och pirken försvinner som i ett nafs, ohyfsat språk förekommer ofta i anslutning till sådana händelser.

Grynnan

Nu kommer du till en av sjöns få grynnor. Gå förbi ön med hus på, ta sikte på stranden tvärs över viken och sätt dig ca femtio meter innan stranden. Du skall alltså inte gå in i den stora viken på din högra sida. Grynnan kan vara svår att hitta men är väl värd ett försök. Här finns det också en och annan storsten, vilket man upptäcker när det på en halvmeter plötsligt blir en meter grundare. Jag har själv lyft på storabborren här men inte lyckats få den till hålet och upp.

Andra ställen

Med detta har du fått en presentation av de huggeställen som jag och kamraterna funnit efter många år av fiske från isarna. Ibland tillkommer nya ställen och ibland kan det vara lögn att få fisk även på de säkra. Abborren kan dyka upp lite varstans vilket händer med jämna mellanrum. Vi tror att de bättre platserna oftast hyser en botten som kräftorna tycker om. Sådana bottnar är ganska steniga och erbjuder gott skydd mot hungriga abborrar. Kanske kan du hitta egna favoritplatser.

Vill du bli pionjär?

Då har du chansen nu. I Lejondalssjön finns det lake. Vad jag och mina kamrater vet så har inget riktat fiske efter denna art skett under modern tid. Det vore roligt om någon tog sig an mödan att försöka utforska var denna spännande fisk håller hus och om den kanske till och med kan finnas i stora storlekar. I början av nittio-

talet träffade jag en man som berättade att han fått en konstig ful fisk på angelfiske efter gädda. Han var så nyfiken på vad det kunde vara så att han frös den och tog med den till jobbet. Där blev den granskad av ett flertal arbetskamrater och artbestämd som lake. Fisken togs dock på "olagligt" fiske så jag vill inte säga var, för att undvika att fresta någon till försök på detta ställe. Det stora arbetet torde vara att hitta lakens lekplatser i sjön, leken infaller mellan december och februari. Fisket måste naturligtvis utföras ansvarsfullt då man fiskar på ett lekbestand. Tyvärr, vad jag vet, så är detta den enda tid då det går att fiska riktat efter laken med framgång, åtminstone är detta vad jag hört. Ett ställe jag funderat på är åsen, den som avslutar det grunda partiet in mot Tingsviken. Här finns det både ler- och stenbotten, sådan botten brukar laken gilla när leken skall fullbordas. Kanske också utanför badet, där finns en fin botten, sten, grus och lera om vartannat.

Laken kräver inte någon avancerad utrustning. Ett lite grövre spö med 0,35 mm lina eller flätlina, en pirk som är lite tyngre eller helt enkelt ett skeddrag betad med en bit fisk, gärna mört eller nors. Pirken dunkas då och då i botten för att locka till sig laken som använder framförallt hörseln under mörka vinterkvällar. Ett alternativ till pirken är en agnad jiggkrok.

Första mötet med storabborren

Denna episod ägde rum i början av 1980: talet. Jag fiskade mycket med gode vännen Johan Thorsén och hans far Bill. Vi for runt i Uppland och Sörmland på diverse pimpeltävlingar, en rolig tid med många fina minnen. Ofta med på fisketur var också Stig Almén. Johans pappa Bill och Stig gav både Johan och mig en fin introduktion i sportfiskets hemligheter. Bättre introduktion kunde nog två fisketokiga pojkar inte få. Ett senkommet tack är på sin plats.

Johan och jag hade suttit ute i pappas förråd många kvällar.

Bland pappas färgburkar, tänger och annat som pappor har gjorde vi färgkrokar och spön för pimpelfisket. Fingrarna var kladdiga av epoxilim och kläderna fick mystiska färggranna fläckar av pulvret vi använde, mamma var inte glad. Upplärda på fritt valt arbete i skolan och med intresse som gränsade till stollighet satt vi kväll efter kväll och gjorde krok. Andra pojkar drömde om det motsatta könet, Johan och jag ville ha Nokiastövlar, tjejer kom längre ner, tror tom en storabborre låg högre på världsrankingen. Nåväl, krokar. En speciell variant vi knåpade ihop minns jag att vi döpte till Lejondalsögat. Gul kropp med rött öga och en svart prick i mitten.

Nu var det lördag och fiske på gång, Bill och Stig parkerade bilen innehållandes fiskegrejor och två små killar som pratade ivrigt om sina nya krokar, Lejondalsögat skulle bl. a. provas. Vägen ner till sjön gick alltid fort, snön låg hög och vit, packad av vinden. Innan Stig och Bill hade fått av borryddet så hade Johan och jag redan borrarat hål och börjat pimpla, ivriga och svettiga efter bara tio minuter. Dagen gick som den brukar på Lejondal, inget vidare. Hål på hål borrhades, någon liten abborrpinne drogs upp,

De första kontakterna med Storabborren var härliga. Foto: Anders Gräsgårds

släpptes tillbaka och så dags för nytt hål igen. Johan och jag tävlade som vanligt men vi delade glädjen över att våra nya pimpelkrokar fungerade. Speciellt som Bill sagt ”för mycket gult i kroken pojkar”. På den här tiden var sjön mest känd för att vara svår fiskad med ett abborrbestånd av tusenbröder, de som hade hemlig kunskap om att storabborren fanns och var den gick att fånga var få och delade inte med sig av sin kunskap till andra. Detta vet vi så att säga såhär i efterhand... Hemliga klubben, de som inte pratar om sin fångst eller tom ljuger, är ett nationellt samfund som man inte kan komma in på livet om man inte fångar stor fisk själv, då blir man nästan alltid automatiskt medlem. Jag är nog bannad från den klubben på livstid, själv tycker jag om att dela med mig av de erfarenheter jag fått och de vatten och platser som skänker fisk...

Påsarna blev bara till kvarten fyllda och storleken på abborrarna var beklämmande. Ute vid Brända holmen, mitt emellan den och lilla holmen skrek plötsligt Bill till, ”jag har en stor” och visst var det så! Bill lirkade upp en präktig fisk, tätt följd av tre- fyra till. Johan och jag borrhade som besatta kring Bill, pimplarna for upp och ner men inte hjälpte det. Även Stig såg lite konfunderad ut när Bill så exklusivt vann storabborrens förtroende. Det skall påpekas att detta inte på långa vägar var vår första pimpeltur på sjön, som hitintills bara släppt ifrån sig småfisk, så Bills fångst var en sensation. När nappruschen avstannat, fisket avslutats och vi var på väg mot bilparkeringen vid Kanan sa Bill ”det var nog de enda abborrarna av den storleken vi någonsin kommer att fånga i sjön”. Av någon anledning kommer jag speciellt ihåg de orden. Vi instämde alla tre, men det skulle visa sig bli annorlunda och egentligen vara början till det fina fiske vi sedermera haft turen att uppleva. Jo, krokarna fungerade ypperligt och modellen, Lejondalsögat, finns fortfarande kvar i min krokask efter snart tjugo år, trots att det kanske är ”lite mycket gult” i den..

Lite om Gäddan på vintern

Som sportfisk rankar jag den nr två efter abborren. Vid pimpelfisket tjongar det ibland till och efter en sekund stirrar man på en avbiten rev, sånt händer ibland flera gånger per vinter. Detta har väl hänt de flesta under pimpelfiske och är alltid lite retsamt. Bättre är då att rikta fisket med därför avsedda redskap och slippa dessa kostsamma äventyr, ty pirkar är dyra idag.

När gäddan skall frestas på Lejondalssjön så är det angelfiske/ismete som gäller. Enligt reglerna för sjön så får tio st don ställas ut per fiskande. Lämpliga ställen för detta finns över hela sjön. Tväremot abborren så verkar gäddan mycket mer rörlig och bra fisken kan finnas över hela sjön. De klassiska valen av typ av ställe är som i andra sjöar, efter djupbranter, runt uddar och på lite större flak av jämn botten. Fiske direkt efter vassarna lönar sig dåligt. Fångsten domineras av smågäddor i storleken ett till två kilo men man överraskas ibland med hugg av gäddor uppemot fem, sex kilo.

Ett bra tips är att försöka sätta ut donen på ett sådant sätt att man täcker av flera olika djup, på så sätt kan man få gäddan att avslöja var den för dagen har placerat sig. När man väl lokaliserat djupet så flyttar man om donen till ungefär detta djup med tio till tjugo meters mellanrum.

Angeldonen som säljs på marknaden är tyvärr av stenåldersmodell. Kroken är av gammal ståndkroksmodell och bidrar både till att effektivt avliva betesfisken samt att göra den orörlig innan dess. Byt därför ut kroken mot en vanlig trekrok i st 4–6 och montera den under ryggfenan på betesfisken. Se också till att ha nylonlina som huvudlina 0,42–0,50 mm i grovlek. Detta bidrar också till att öka antalet hugg. Ingen skulle ju drömma om att fiska med blå tjock tvinnad lina under sommaren, dvs originallinan på köpedonen, så varför skulle man göra det på vintern. Vissa föredrar att knyta fast en metalltafs, detta är i och för sig vettigt men av erfarenhet vet vi att detta kraftigt minskar antalet hugg men är oslagbart vad

Stor gädda sätts tillbaka efter lyckat ismete. Foto: Jan Ohlsson.

gäller hållfasthet. Det valet får man göra själv. Ett annat kul tips är att på angelrullen fästa en tejpbit eller måla en markering med färg. När man befinner sig en bit från donet som just fällt vippan kan man på ett bättre sätt se om spolen roterar, dvs om fiske drar ut lina. På de normalt enfärgade spolarna är detta annars svårt att se. Personligen tycker jag att det förhöjer spänningen att på långt håll kunna se hur spolen roterar för fullt och man kan vara ganska säker på att det då inte är ett så kallat blindfäll.

En variant av angelfisket har på senare år utvecklats starkt. Istäl-

let för angeldon använder du dig av speciella ismetespön, dvs ett kort spö med vanlig rulle, företrädesvis en multiplikator. Fördelen med detta är att eventuella rekord är lättare att få godkända som fångade på sportfiskeredskap. Ganska fånigt tycker jag då det är minst lika god "sport" att drilla en stor fisk för hand, tagen på ett angeldon.

Törs man inte chansa utan tror att rekordet är nära ska man som sagt använda sig av spö, rulle o lina. En av våra "uppfinnare" i klubben, Arne "Arnenym" Hedberg har satt på sig tänkarhatten och efter en del sågande och skruvande tagit fram en unik och suverän spöhållare för just detta fiske, den har döpts till Hållger. Hållger har fått flera uppföljare. Under tecknad har en enklare variant döpt till "Budget". Staffan Persson "snodde" idén och utvecklade sin "Snodas"... Det finns säkert fler varianter men ingen så komplett och klurig som Arnes. Vill du förenkla ditt ismete så är det inte dumt

Hållger förenklar ditt ismete, skaffa en nu! Foto: Jan Ohlsson.

att tillverka några stycken. Fördelarna är många. Spöet lyfts upp från isen och man slipper slask och snö som kryper in på fel ställen och fryser mekanismerna. Du får en helt rätt lutning mot borrhålet så att linan kan löpa friktionsfritt mot fisken. Konstruktionen är mycket stadig, hård vind är inga problem. Vill du flytta ett spö så går även det fort då allt går att lyfta som en enhet.

Att det finns riktigt stora gäddor har avslöjats bl. a. i ryssjorna som förr lades i vikarna. Dessa ryssjefisken är borta sedan länge men enligt de äldre vid sjön fångades det en lekstinn hona på fjorton kilo under femtioalet. Hur stora sportfiskefångade gäddor det finns återkommer jag till i ett annat kapitel längre fram. En ny företeelse i Bro Sportfiskeklubb är det årliga Angel/ismetemästerskapet, tycker du om angel eller ismete så är detta tävlingen för dig.

Med detta avslutas kapitlet om vinterfiske på Lejondalssjön. Som jag tidigare sagt finns det gott om huggeplatser och utrymmet för fler fiskare är stort, välkommen på vinterfiske.

Vårfiske

Fiskesätt på våren

Tiden mellan då isarna inte riktigt bär och fritt böljande vårvatten är lång, åtminstone känns det så för den fiskebitne. Ibland kan det ta flera veckor innan man kan åka ner till sjön för några kast med spöt. Karin Boye skrev dessa numera klassiska vackra ord om våren, jag tror att hon har rätt.

”Ja visst gör det ont när knopparna brister. Varför skulle annars våren tveka?” Kanske är det samma sak för sjön, visst gör det ont när isen brister, varför skulle annars ...

Redan direkt efter islossningen är det dags att börja fiska efter abborren. Islossningen kan vissa år ske redan i februari- mars och trots att abborren egentligen är en värmeälskare så kan fisket så

här tidigt ge utdelning. Har du tillgång till båt så skall du absolut försöka på dina favoritställen på vintern och pimpla som vanligt. Detta kan vara mycket effektivt under den allra första isfria tiden. Trots detta är det kanske framför allt fisket med spö o rulle som nu tar sin början för säsongen. Den viktigaste regeln nu är att låta betet fiska så nära botten som möjligt. Abborren verkar nästan cementerad vid denna och kan vara helt omöjlig att lura till hugg någon annanstans. I fiskelitteraturen kan man läsa att abborrens

Vårabborren är ofta stor men kräver tid för att nappa. Foto: Anders Gräs-gårds.

lek ofta startar vid islossningen men min erfarenhet är att de flesta abborrar vid denna tid inte har startat sina lekbestyrt utan går fortfarande djupt i väntan på att få tillfälle att göra sig fler.

Redskap på våren

Ja här finns det minsann olika åsikter. Självt har jag haft framgång med jigg, fiskad från land eller ankrad båt. Jiggen har jag då släpat efter botten med täta pauser. När jag skriver släpa så är det exakt det jag menar. Jiggen släpper nästan aldrig kontakten med botten utan blir sakta dragen framåt. Här får man ofta bottennapp och en hel del beten sätter sig tyvärr i botten för alltid men ju vanare man blir desto mer känsla utvecklar man och de förlorade betena blir färre och färre. Ett tips kan vara att vända jiggen så att stjärten har böjen neråt, på detta sätt säger en del att bottennapp kan minskas och att lite extra virvlar, som lockar till sig fisk, skapas.

Abborren verkar under tidig vår, dvs före leken, gärna fastna för lite mindre beten. Romstinna som de är. Använd ditt vanliga jigghuvud men inte för stor jigg. Om du har tillgång till mask kan det vara överlägset att agna jiggen med en liten lövis. Doften som masken släpper ifrån sig verkar vara en finfin huggutlösare.

Även till detta fiske använder jag stum flätlina. Den ger en helt överlägsen kontakt med betet vilket är extra viktigt på våren. Abborrarna tar ibland väldigt försiktigt och detta i kombination med att man fiskar djupt gör att kontakt med betet är ett måste. Flera gånger har jag bara anat en darrning i linan, gjort ett litet mothugg med fin fisk som belöning. Jiggarna jag själv använder är av typen enkelstjärt och i liten eller mellanstorlek. Färgerna växlar år från år men ofta slutar det med att jag väljer gult eller rött, även svarta jigggar kan ibland ge utdelning. En del använder sig av regeln mörkt bete när vattnet är mörkt eller färgat, ljusa beten när vattnet är klart och det är soligt ljust väder. Jag har själv aldrig fått regeln bekräftad vid abborrfiske men den stämmer bra vid andra sorters fiske så varför inte.

En av sjöns bjässar har nappat, full med rom och vacker som bara en vårabborre kan vara. Foto: Arne Hedberg.

Under ens fiskeliv utvecklas det ett sjätte sinne. Förmågan att få fisk när inte andra får det, förmågan att läsa ett vatten och gå direkt på ett fångstgivande ställe. Välja ett attraktivt bete som tilltalar fisken man riktar sig till... Allt detta i kombination med koncentration och absolut koll på linan, hela tiden, gör att man så småningom blir en bättre sportfiskare. Det jag vill säga är att ett sjätte fiskesinne inte är något man föds med utan något man förvärvar genom att aktivt fiska och analysera sitt fiske. Ett typexempel på det är när en god vän frågade mig om mitt jiggfiske ”hur gör du egentligen, jag

får ju inte alls lika mycket fisk som du”. Min gode vän jiggade själv väldigt aktivt genom att hålla spöet i rörelse, göra små lockryck mm, allt enligt läroboken. Skillnaden var ganska radikal när jag jämförde detta med mitt eget fiske. Jag kastade, spände upp linan så att kontakt med betet fanns även när jiggen sjönk mot botten. Därefter tre-fyra vevtag utan att röra spöet i någon riktning och sedan ett spinnstop på kanske fyra sekunder. Hela hemligheten handlade om att jag, hela tiden, hade visuell kontakt med linan och spö samt även fysisk kontakt med betet genom sträckt lina. Jag fick med denna fiskemetod absolut kontroll på minsta stöt eller slack i linan och kunde sätta in ett sekunds snabbt mothugg när det behövdes. Till slut sitter detta i ryggmärgen och man kan upptäcka att man plötsligt har gjort ett mothugg och drillar fisk, detta utan att man egentligen kunde säga att man märkt ett napp! Så, det sjätte sinnet är med andra ord en kombination av erfarenhet, teknik och framförallt koncentration. Avfärda allt prat om ”magi”, alla kan bli en ”mink”. Det handlar bara om vilja, tålmod och mycket tid vid vattnet.

Jiggen var under flera år i mitt tycke det enda bete som dög under tidigt vårfiske men här har jag fått ändra mig igen. Naturligtvis finns det andra sätt och beten för att få fisk denna årstid. Visst kan man ändra sig. En dag i slutet på april tog jag mig en tur på sjön för att fiska gädda, jag hade sett att leken hade kommit igång och gäddan var säkert lättlurad på vasskanterna. Jag tror nog att jag fick någon liten fisk men det roliga den dagen var nått helt annat. Sakta roende kom Robin Nystedt med sin kompis. Killarna log stort när de närmade sig min båt, jag frågade naturligtvis hur lyckan hade varit. ”Jo, sa Robin , vi har fått den här”, samtidigt som han halade upp en magnifik abborre. Rund och vacker var den, en typisk romstinn vårabborre av bästa sort. Efter gratulationerna berättade Robin att abborren tagit en liten djupgående Rapalawobbler av modell mindre. Först trodde han att det var gädda på gång men blivit glatt förvånad när fisken visat sig vara en stor abborre. Samma

år träffade jag grabbarna fler gånger på sjön, alltid släpandes denna wobbler efter båten. Vid flera tillfällen log de lika mycket som den där dagen i april, ett säkert tecken på storabborre i båten. Frustrerande, själv hade jag svårt att komma i kontakt med den stora romstinna vårabborren. Till min skam skall jag säga att jag själv aldrig skulle ha kommit på tanken att fiska med wobbler efter den tidiga vårabborren men har som sagt fått ändra mig, numera finns det flera små läckra wobblers i min ask och visst nappar det på dem. Speciellt när det blir något varmare i vattnet, dvs över 10 grader. Var heller inte rädd för att köra wobblern relativt fort, ro ”hackigt”, detta imiterar de spinnstopp som är så dödliga vid jiggfisket.

En av de värsta sakerna som kan drabba en sportfiskare är att fastna i fördomar, ha ett öppet sinne och överväg gärna de mest fantastiska historier du får höra, det finns lärdomar att dra av det mesta. Åter till våra storfiskare, grabbarna är lite hemliga med vilken färg de använder men jag tror att det är abborrfärg. Andra än Robin har också haft framgång med wobbler, skicklige Stefan ”Perlan” Perlefeldt har upplevt liknande fisken. Stefan får nog koras till Lejondals ”Abborrkung” under den isfria tiden på året. Stefan följde förr traditionen att fiska med spinnare. Den börjar tyvärr bli satt på undantag då jiggfisket vinner fler och fler anhängare, nog för att jag föredrar jigg men kan ibland även lyckas med spinnare. Stefan använder ibland den sk. vibraxspinnaren. Dessa ger genom spinnarskedens konstruktion ifrån sig ett kraftigt ljud som verkar attrahera abborren något alldeles speciellt. Stig Pettersson, en av pionjärerna på vinterfisket, har använt sig av maskagnad Bergmanpirk, fiskad på branterna med vanligt haspelspö och nått goda resultat.

Markerade huggperioder finns även under våren men skiljer sig inte mycket de tidpunkter som kan skönjas under vinterfisket.

Huggeställen på våren

Tingsviken

Innerdelen av viken är inte känd för bra vårfiske. Visst händer det att abborren är hemma även här men det tillhör undantagen. Strö-abborrar finns dock att fånga längs vass- och stenkanterna.

Sträckan mellan Tingsviken och badet

Nu börjar det bli intressant. När du kommit ca 100 meter upp i viken så börjar en vassträcka med inslag av sten och en liten holme. Det verkar som om abborren trivs en bit utanför vassen och holmen. Har solen värmt på kan det vara idé att fiska lite närmare vasskan-ten. Ytterligare ett trettio-tal meter upp i viken kommer åsen som är bra på vintern. Här har jag fått flera fina abborrar och missar aldrig att fiska av branten mot djupare vatten, som ni kanske minns är det här viken så att säga tar slut. Nu ser du udden som går in mot badplatsen. Udden har också den en spännande brant som man inte får missa att kasta av. Här är det riktigt djupt men ta dig tid och låt betet sjunka till botten så ökar du dina chanser. Vid några tillfällen kan det också vara klokt att fiska sig ända in mot badet. Här finns abborren ibland på lite grundare vatten.

Badplatsen till djupudden

Vare sig du går från land eller fiskar från båt så är denna sträcka intressant. Till skillnad från på vintern. Sträckan är vassbeklädd men små bergsknallar och stenpartier sticker ut här och där. Där en lång stenkil markerar slutet på badplatsen har flera abborrar nappat. På hela denna sträcka kan det mycket väl vara rätt att ro ett bete långsamt ett stycke ut från stranden. När du kommit fram till djupudden så har du återigen kommit till en het fläck. Udden består av ett långt stenparti. Ungefär mitt på udden byts sten ut mot en liten vass för att efter ca 50 meter återigen bli sten.

Det är intressant att fiska hela sträckan, förbi vassen och ända ut mot uddens norra kant där det finns en liten stenhäll som vetter

Jigg är kanske det effektivaste betet för abborren. Foto: Jan Ohlsson.

mot den följande viken. Från just denna stenhäll fick en herre från Bålsta en vacker fisk på ca två kilo, dessförinnan hade han också vunnit en massa pengar på lotteri undrar vad han hade för knep mån tro. Detta skedde någon gång på tidigt nittiotal. Bottnarna är här väldigt intressanta. Utanför mitten på udden är det rejält djupt med en brant upp mot stranden. Här kan drömabborren få för sig att nappa, inte tvivel om det. Bara några meter längre bort kommer du till ett flak med lite jämnare botten, du är då mitt emot vassen. Här har jag aldrig fått någon riktigt stor men räknar det till en av de säkraste platserna i sjön för abborre runt två till tre hekto. Dessa abborrar ger god sport.

Djupudden till fiskegränsen

Här är jag själv dålig på att fiska när det är isfri säsong. Visserligen finns det säkert gott om abborre men av något skäl har varken jag eller mina kamrater utforskat denna del av sjön då den består till

mångt och mycket av vass så kan säkert gäddfiskaren fira triumfer här. Men det kanske kan vara något för dig som läser att upptäcka. På några ställen bryter stenen igenom vassarna och här går det utmärkt att stå från land. Annars är det nog att betrakta som en båt sträcka.

Yrkesfiskaren

I folkmun har det alltid funnits en yrkesfiskare i Lejondalssjön. Han har inte haft något namn, istället har vi sagt ”fiskaren” eller ”han som yrkesfiskade förr”. Bland oss som är aktiva vid sjön har han blivit ett begrepp som det refereras till emellanåt men ingen visste egentligen vem han var, var han levde eller var han verkade. Allt detta hade jag funderat länge på och gjorde en ansträngning för att försöka reda ut begreppen. Efter lite luskande så fick jag till slut napp i mitt letande. En som visste var Dan Welén, gammal Brobo, som ledde mig till Karl Karlsson. Karl Karlsson visade sig vara svärson till vår berömde ”fiskare” och plötsligt hade ”fiskaren” ett namn, Karl Valfrid Karlsson. Karl, dvs svärsonen, ställde gärna upp och talade om sin svärfar.

Karl Valfrid och hans fru Elsa arrenderade torpet Paradiset vid sjöns östra sida, beläget strax inom övningsområdet. Det finns för övrigt kvar för den intresserade vandraren att upptäcka, tänk på skjutvarningar då torpet ligger inom skjutfältet på I1. Arrendet skrevs ca 1915 och paret stannade till slutet av 1950: talet. Här levde och verkade Karl Valfrid och Elsa. Ett litet jordbruk, extra bra växte visst potatisen, bidrog till hushållet samt tre kor och en ox. Karl Valfrid drygade ut försörjningen med fiske i sjön. Så pass bra var fisket på denna tid att detta var möjligt. Fisket hade olika säsonger och bla vårfisket efter gädda med ryssja var givande. En riktig madam sägs ha fångats ett år, hon vägde fjorton kilo. Även under denna tid var abborrfisket av rang, dessa och kräftor fångades för försäljning.

Karl Karlsson, dvs svärsonen, minns också att gös fångades vid flera tillfällen. Blä en fin fisk på sex kilo som prydde ett födelsedagskalas 1969, dock ej fångad av Karl Valfrid. Ål, som numera är sällsynt och kanske tom helt borta, fångades regelbundet på ”djupet” med långrev. Fångsten såldes senare på torg i Stockholm, även nyplockade blommor och svamp, som Elsa var skicklig på att hitta, såldes med förhoppningsvis en bra förtjänst. Paret Karlsson hade även kunder i Bro, då togs mopeden fram och fångsten såldes till fisksugna Brobor. Ett hårt och strävsamt liv förvisso men Karl Valfrid och Elsa var kända som gladlynta och trevliga människor.

Lite om Gäddan på våren

Som jag tidigare har berört så finns det idag en debatt om etiken kring sportfiske. En bra och nyttig debatt tycker jag. En sak som ifrågasatts är fiske efter fisk som skall till och leka. Det är ju ganska logiskt att fisken bör få förrätta sin fortplantning för att säkra nya små gäddor, abborrar eller vad det nu kan röra sig om för fisk. Under våren så fiskar vi nära och under gäddans lektid och jag är själv kluven till att fiska då, en del av mig tycker att gäddan kanske borde få vara ifred under leken, samtidigt som jag vet att det är lätt att få den att nappa och den är inte sällan lite större om man har tur och kommer rätt. Ett sätt att ”både ha och äta kakan” är att sätta tillbaka sin fisk efter fångsten, ett annat är att avstå från fiske just nu, så drastisk tycker jag kanske inte att man måste vara. Däremot kan det vara en annan sak med fiskar såsom vår utrotningshotade östersjölax. Nåväl, detta får man ju ännu avgöra själv.

Som jag tidigare berättat finns det väldigt gott om smågädda i sjön. Nu är rätta tiden att försöka sig på att fånga någon av de lite större fiskarna. Gäddan har ätit upp sig under höst och vinter för att orka med att bära rom och att utföra de tunga lekbestyren. Sakta dragrodd eller spinn/jerkfiske en bit ut i de lite större vikarna kan ge resultat, min gode vän Staffan metar gärna på våren med

En glupsk vårgädda har tagit jerkbaiten, snabbt tillbaka för att fortsätta leken. Foto: Jan Ohlsson.

levande mört som bete och har haft framgång med detta framför allt i Mälaren. Samma sak borde gå att praktisera även på Lejondals-sjön. Att ro eller trolla ett levande bete, sk flötestrolling är också det något att tänka på.

Sommarfiske

Fiskesätt på sommaren

Nu sker fisket i underbar sommarvärme med sol och ljummet vat-ten. Vi har börjat på juni månad. Temperaturen har stigit till 14 grader eller mer. Abborren har vaknat till ordentligt och sätter rejäl fart på sjöns småfisk. Detta är början på det härliga sommarfisket som kan bedrivas på ett mer avslappnat sätt. Abborren sätter ibland tänderna i nästan vad som helst och gör det då med härligiver. Utan

tvekan årets roligaste fisketid. Jiggen, spinnaren, litet skeddrag eller wobbler, allt fungerar. Nu kommer också de nygamla ytbetena till sin fulla rätt.

Abborren går betydligt ytligare än tidigare och fisket koncentreras från det tidigare bottenära harvandet till områdena längre upp och mot ytan. Jiggen är även denna tid mitt favoritbete. Nu kan man sätta lite mer fart på betet och jiggen fiskas med små lyft i spötoppen då och då, kombinerat med att man slutar veva in lina. Det här ger betet en livlig gång och lockar till hugg. Detta är klassisk jiggteknik och med åren har jag börjat använda den till fiske med i stort sett alla beten. Gös, havsöring, gädda, mfl har gått att lura med denna varierade inspinningsteknik. Nu till tipset som kan vara skillnaden mellan framgång eller misslyckande. Ibland kan abborren nappa på ett lite speciellt sätt. Den ”smakar” bara på betet. Med det menar jag att du känner att något är där och nafsar men du lyckas inte kroka fisken. När fisken betar sig på detta sätt kan du, direkt efter en känning, så snabbt som möjligt föra spöet mot linriktningen och sluta att veva in, man kan kalla det ett ”nödstopp”. Ju snabbare detta sker desto bättre. Efter ett par sekunder reser du spöet mot fisken och vips, om allt stämmer, så sitter abborren på kroken. Det som förmodligen händer är att abborren som följer betet plötsligt får se att betet som den tänkt bita göra något totalt oväntat, flyr mot botten då du slutar att veva in och ger löslina med spöet. Detta verkar i många fall utlösa en huggsignal och inte sällan har abborren tagit ordentligt med kroken långt ner i munnen. För att nå framgång med denna metod krävs lite övning, det är lätt att i stället göra mothugg när abborren nafsar i betet. Försök att vara iskall och prova på detta istället. Det fungerar oftare än man kan tro.

De senaste åren har jag och kamraterna träffat en lite äldre herre som stort sett alltid tycks meta. Vår fiskebror har sitt ursprung från annat land och svenskan har ännu inte blivit hans favoritspråk vilket har gjort fiskesnacket lite trögt. Några ord har det dock blivit

Fisket är härligt i varmt väder, abborren trivs. Foto: Jan Ohlsson.

och vi har förstått att denna man är en hejare på abborre, förmodligen helt oavsiktligt då han egentligen är ute efter gädda. Han fiskar alltid med en flöttacklad mört och emellanåt lyckas han få riktiga monsterabborrar. Jag har själv inte metat med levande agn

efter abborren men har förstått att det kan vara riktigt effektivt. En annan som nått framgång med levande bete men då framförallt på hösten är Linus Johansson. Linus mäskar med lite havregryn för att locka till sig mörten, därefter fångas densamma och används som bete till abborren. Åttans trekrok och ett lagom flöte som bär sänke och mört används till detta mete. En dag såg jag själv när Linus fångade tre st abborrar på knappa kilot styck. Skickligt och innovativt tycker jag, det är mycket jobb med detta fiske men det verkar löna sig bra.

Stefan Perlefeldt har under en tid frestat abborren med flugspö. Ett fiskesätt som vinner fler o fler anhängare. En presentation av detta fiskesätt kommer längre fram, då det är värt att studera mer ingående.

En ny typ av fiske börjar bli populärt, inte minst bland oss Brofiskare. Det handlar om fiske med s.k. ytbeten. De har gemensamt att de är flytande och att man ger betet sin gång genom att på olika sätt styra det med sitt spö. En klar skillnad mot vanliga wobblers som har en egen rörelse via sin konstruktion. Flera av dessa beten, bl.a. Super Spook, är ganska stora flytande wobblers och det är lätt att tvivla på att abborren skall fatta tycke för dessa ganska rejäla plastbitar i cigarrform men det gör dem ... tro mig. Den som först anammade detta fiske och spred det som en riktig apostel var Andreas "Push-Up" Dybedahl.

Vår favorit är till detta fiske är den tidigare nämnda Spooken. Den finns i flera modeller men vi har fastnat för den största, The Super Spook. Den fiskas på så sätt att efter utkast så tar man hem den samtidigt som man slår lätt med spöet mot vattenytan. På detta sätt får Spooken en sick-sackande gång eller varför inte slalomliknande. Amerikanarna kallar tekniken "walk the dog". Ett bra trick är att efter ca fem till sex slag med spöet låta Spooken vila upp till tio sekunder. Ofta kommer nappet när Spooken ligger helt stilla, jag lovar att hjärtat slår rejält när storabborren nappar på dessa beten. En av mina största Spookabborrar nappade när jag själv var uppta-

Spoken är sommarens favorit för stor fisk. Foto Caroline Ohlsson.

gen med att klia mig i huvudet på ett myggbett. Det är att jämföra med torrflugfiske efter storöring, när det är som bäst... Något som skiljer ytbetesfisket från andra fiskesätt är dess förmåga att verkligen locka fisken till hugg. Är fisket lite halvdant kan det vara värt att nöta en bra stund på en begränsad yta. Rätt som det är verkar abborren ”tröttna” på den skvalpande och högljudda Spoken och bestämmer sig för att bita... Ofta väger fisken över ett halvt kilo ska tilläggas. Det är värt att nämnas att förutom Spookarna så finns det en uppsjö av andra beten för ytfiske, poppers mfl. Självklart ska man prova sig fram till sin egen favorit som med allt annat fiske. Bara det är ju jättekul, att prova olika beten.

Trots att det under denna tid oftast är lätt att komma till tals

med abborren så kommer det plötsligt dagar när abborren blankt vägrar att nappa. Detta sker ofta i kombination med ett långt högtryck. Ett tips är då att återgå till bottenharvandet med jigg. Är abborren inaktiv så verkar det som den parkerar sig på botten tills det plötsliga ointresset gått över, detta är också vanligt vid andra tryck- och väderförändringar men varar då oftast bara någon dag eller ibland bara timmar. En annan teori om detta är att abborren plötsligt gått över till kräftdiet. Varför sådana förändringar i matsedeln oväntat kan äga rum har jag ingen aning om, kanske sammanfaller det med att kräftorna har ömsat skinn och är mjuka i skalet. Med detta förvandlas de till lätta byten. Ner med betet på botten och slarva inte utan låt det sjunka ordentligt.

Huggperioderna blir nu längre och fisket kan bedrivas i stort sett dygnet runt. En klar svacka syns efter midnatt och några timmar framåt. Att föredra tycker jag själv är tidig morgon samt eftermiddag och rent kvällsfiske. En topp finns vid åttatiden på kvällen och den är bergsäker, nåväl, het i alla fall. Under högsommaren har jag sett jagande abborre så sent som vid elva tolv bläcket på kvällen men då har oftast lusten att fiska börjat lägga sig. Nordanvinden har ju dåligt rykte hos oss sportfiskare, detta gäller absolut inte på Lejondal. Tvärtom, några av mina bästa fisken har skett i stark nordan. Speciellt spookfisket har då varit framgångsrikt. Det kan hänga ihop med att sjön ligger i en ganska rak syd- nordlig linje, blåser det nordan så hamnar hämtar vinden vatten från hela sjön och blåser det rätt ner till vår sida av sjön. Insekter småfisk mm koncentreras via blåsten på våra sydliga vatten och med den följer predatorerna, gädda, abborre och gös.

Redskap på sommaren

Ungefär samma som på våren med skillnaden att du kan använda lite lättare grejor om du vill ha ”mer sport”. Nu plockar jag själv fram mitt minsta jiggspö, ett sju fot långt kolfiberspö med den rätta

*Spoken har återigen lurat en av de stora, ibland är det enkelt ...
Foto: Jan Ohlsson.*

känslan, designat av gode vännen Andreas "Push-Up" Dybedahl. På rullen sitter det stum flätlina. Om jag inte nämnt det tidigare så använder jag enbart dessa linor idag.

För det nya fisket med ytbeten krävs ett lite styvare spö av lättjerkmodell alternativt finns det några modeller av korta ordinära spön, sex till sju fot, som också fungerar bra. De sista åren har det producerats förträffliga spinn- och haspelspön för det nya lättjerkfisket. Hör med din favorithandlare vad han har inne, ofta är dessa spön utmärkta även till jiggfisket. Ja mfl använder gärna multirulle till detta fiske. Betena är så pass tunga att det funka perfekt med en lätt multirulle och flätlina. Glöm inte att förlänga flätlinan med en tafs. Själv använder jag mfl fluorcarbon 0,40 mm, andra använder mjuk vajertafs, tex Proleader, Supratress eller liknande.

Huggeställen på sommaren

Under denna behagliga tid kan man träffa på abborren nästan var som helst i sjön. Om abborren inte visar sig genom jakt kan man

utgå från någon av de många vasskanter som finns. Särskilt bra är de ställen där vassen slutar och stranden övergår i berg eller de ställen där vassen växer ut mot sjön och där bildar en avsmalnande spets. Det verkar som om abborren ofta finns på dessa platser i väntan på att jaktlusten skall infinna sig. Nu är också tiden inne för att leta abborre. Är det dåligt på ett ställe så ge dig strax av till nästa. Visst kan du vänta in fisken på ett och samma ställe men vår erfarenhet är att det är bättre att söka aktivt efter fisken, det ger mer utdelning. Rätt som det är börjar en napprush.

När man är båtturen händer det ibland att stora stim med småfisk plötsligt sveper in under båten. Det är dessa stim som abborren stundtals får att fullkomligt explodera i luften. Sådana jakträder är en av abborrfiskets stora höjdpunkter och varar tyvärr bara några korta minuter, ibland ännu kortare tid. Ser du en sådan jaktrusch kan du vara garanterad att det finns stor abborre att fånga. Man kan aldrig veta var dessa jakt råder kommer att äga rum. Ibland händer det alldeles vid stranden, ibland mitt på sjön.

En augustikväll för ett par år sedan rodde jag med två kamrater för att utöva funktionärskap vid det årliga kräftfisket. När vi svängde in mot Tingsviken såg vi hur vattnet fullkomligt kokade av jagande abborre. Allt prat dog plötsligt ut. En yta stor som en halv fotbollsplan täcktes av stora abborrygggar likt delfiner i vattnet. Vid en första anblick tycktes det som om alla abborrar i hela sjön i samma sekund börjat jaga. Småfisken sprätte och hoppade för livet. Vi satt bara stilla och betraktade skådespelet. Aldrig förr eller senare har jag sett en sådan intensiv jaktrusch på ett så stort område. Om vi fick något? Nä, spöna låg hemma.

Tingsviken till badet

Längs med hela kanten finns abborren samlad. Ungefär halvvägs upp i viken kommer du till den lilla holmen där det växer ett träd. Här finns det en hel del bottenväxlighet. Ibland samlas här mycket småfisk som drar till sig abborren. Det händer att man får med sig en

hel del växter upp på land eller i båten med det kan det vara värt.

Fortsätt sedan upp mot udden innan badet. Här finns det mycket sten och kräftorna trivs. Det kan löna sig att kasta av hela denna sträcka. Utanför själva badet finns det också mycket växtlighet. Låter man betet passera ovanför detta långa ”gräs” så är chanserna stora. Här kan man lägga ner lite extra tid, det brukar finnas en hel del abborre upp till ett par hekto att fånga. Här kan du fiska från land på de stenhällar som går ut i sjön, undvik att fiska från badbryggan av hänsyn till badande. Ej heller bra om krokarna hamnar på badbotten. Det var här som Staffan Persson fångade en abborre på 1,7 kilo en fin augusti kväll, av misstag och på löjnet men ändå.

Badplatsen till djupudden

En perfekt sträcka att släpa ett bete efter båten. Går du från land så finns det här många bra ställen att välja på. Var uppmärksam efter de luckor som finns i vassen på flera ställen. Dessa luckor verkar

Kryssande ytbyte, sommarabborren misstag den för en mört Foto: Andreas Dybedahl.

dra till sig fisk, stanna här och gör några kast. Var inte rädd för att sätta rejäl fart på wobblern.

På knappt halva sträckan kommer du till en liten halvö, 5:an kallas denna. På den högra sidan finns en liten vik med ett vassparti. I viken går abborren ofta in på jakt så här skall du passa på att stanna till. Viken går att nå både från halvön, man får gå ut lite i vassen, och från en liten stenknalle precis efter elljusspåret. Innan du kommer fram till djupudden så finns det ytterligare flera fina bergsknallar att fiska av. Speciellt ett ställe vill jag rekommendera. Ca hundra meter innan den stora halvön med djupudden så finns det ett fint stenparti med en stor vass som sticker ut i nittio grader. Här finns ett riktigt fint huggeställe. Kasta ut mot kanten där vassen slutar. Åker du båt så gör du likadant fast in emot vassen. Självklart skall du försöka också på de andra fina bergsknallarna, är det fisktomt så fortsätter du bara till nästa.

Djupudden

Även hett på sommaren, speciellt där vassen börjar mitt på udden. Ett ställe som jag inte tidigare nämnt ligger på den norra sidan av djupudden. Fiska dig ut till spetsen av udden och ta sedan en liten promenad runt halvön tills du kommer till nästa stora bergsknalle. Här har jag inte själv lyckats något vidare men alla förutsättningar finns. Vid några tillfällen har jag sett abborren gå in mot detta berg och jaga i den intill liggande Svarrviken. För metaren kan nämnas att det fångats en del sutare från detta berg.

Stefan "Perlan" Perlefeldt

Lejondals Abborrkung sommartid. Stefan fiskar inte från is och får därför bara sommartiteln. Nog finns det skäl för detta namn. Jag har träffat Stefan många gånger vid sjön och på byn. Alltid har han haft någon ny berättelse om vad som hänt under fisket.

Jag tror inte att det finns någon person som har fiskat så mycket i Lejondalsjön som han och därför bad jag att få träffa honom för att gräva lite djupare i hemligheterna. Stefan bokför alla abborrar över tre hekto i sin fiskealmanacka, där noterar han vikt, fångstställe och bete. En magisk dag, den 23 augusti 1997, fick Stefan en sagolik abborrsvit.

Vädret var vackert och det blåste en lagom nordlig bris. Stefan fiskade med en blå och silverfärgad Rapala, fem cm lång med djupgående sked. På nämnda wobbler lyckades han under denna dag fånga 37 st abborrar. Fjorton av dem låg mellan 360 och 1650 gram. De tre största vägde 1290, 1460 samt 1650 gram. Inte nog med det. Stefan har fattat tycke för flugfiske och gett sig den på att fånga storabborren också på detta sätt. Sommaren 1999 landade han en abborre på 1 280 gram på fluga. Vid detta tillfälle fattades det bara tre hekto för att den skulle bli nytt svenskt flugrekord för abborre. Den och många andra fiskar fångades på en orange maraboufluga av typen Dog Nobbler. Även svarta sådana flugor rekommenderas av Stefan. Till detta använder han en snabbsjunkande lina för att komma ner till botten. Stefan sätter tillbaka nästan alla sina stora abborrar men har låtit konservera två av de största. Abborrarna är imponerande där de pryder väggen i Stefans lägenhet, jag vet och lovar, ty jag har varit där.

Höstfiske

Fiskesätt på hösten

Hög klar luft och chans på läckra kantareller om fisket sviker, vad mer kan man begära. Hösten bjuder på många högtidsstunder vid sjön. Jag minns speciellt en dag när jag lyckades med att både plocka trattkantareller och fånga ett knippe fina abborrar.

Höstfiske och höstkantareller

Denna episod inträffade för ganska många år sedan, jag hade inte riktigt fått upp ögonen för det strålande abborrfiske som fanns i sjön. Jag visste sedan länge att de fanns där men fångsterna var för få för att locka till ett mer intensivt fiske. Det hade helt enkelt inte "lossnat" som man säger. Då och då åkte jag ändå ner när fiskesuget blev starkt för att prova lyckan och få lite frisk luft, båt fanns ännu inte att tillgå.

Jag hade gått efter stranden och fiskat mig ända ut på djupudden. En härlig promenad som för det mesta brukar ge en o annan matabbore. Bergen mellan badet och djupudden är härliga fiskeplatser, steniga bottenar med kräftor som lockar storabborren, dock inte denna dag. Vi fiskare brukar ju säga "det gör inget, det var ju en härlig tur" men visst sjutton är det lite trist när inte fisken vill

Höstabborre, åter fet och välmående efter vårens ansträngande lek. Foto: Andreas Dybedahl.

vara med och leka. I min lunk mellan berghällarna fann jag mig plötsligt stående i ett helt fält med gulsvarta svampar, lätt artbestämda som höstkantareller. Glatt överraskad. Till er som inte letat efter dessa läckerheter, vill jag säga att de har ett förträffligt kamouflage, ibland är det stört omöjligt att upptäcka dem bland löv och barr på marken men när ögat fått ”fäste” så hittar man ofta fler än man kan plocka. Att hitta svamp av läcker sort har på mig samma inverkan som när man fångat en fin fisk. Lite som att vinna på lotteri, en välbehagskänsla som är svår att beskriva. Sinnet blir ljusst och alla eventuella mörka tankar förpassas långt bak, där de hör hemma. Det tog mig säkert en halvtimme att fylla både fickor och den lilla plastpåsen jag rotat fram ur fickan. Jag var tvungen att röra mig försiktigt för att inte trampa fel i härligheten och var jag än vände blicken växte svamparna vackert i klungor. Jag kunde unna mig att bara ta de stora utväxta exemplaren i detta överflöd. I soppa med vin o grädde är detta gudamat eller varför inte torrade och använda som god tillsats i gryta och sås. För att avsluta turen tog jag ett sista kast ute på udden, jiggen fick sjunka, jag var nöjd och tillfreds med livet denna dag. Genast nappade en vacker halvkilos bit, efter denna simmar ett koppel vackra fiskar, nyfiket iakttagande sin lillebrors förvånande stretande med en så liten och gul fisk! Fort upp, nackad för röken, mat för gudar. Förvånad fortsatte jag att fiska stenkanterna på udden med ytterligare tre fina fiskar som belöning, alla vägde betydligt mer än den första. Vilket fiske! Koden var äntligen knäckt. Jigg, sakta fiskad med bottenkontakt i branten, påslagen var verkligen härliga. Tunga sugande knyckar som slog spöet i djupa bågar. Väl hemma tog jag ett kort på svamp och fisk, tyvärr har det kortet försvunnit men jag minns hur vackra färgerna var, röda löv, svamp och abborre om vartannat, en perfekt bild av hösten. Samma månad var jag tillbaka flera gånger för att fresta storabborren igen, och lyckades faktiskt ytterligare ett par gånger med att fånga den. Nu var intresset definitivt väckt på allvar.

Höstfisket påminner till en del om vårfisket. Vattnet kallnar och abborren ställer sig nu lite djupare. Dock räcker det med att solen lockar upp temperaturen bara någon tiondels grad för att fisken skall ta sig mot grundare vatten igen och det är inte alls ovanligt när brittsommaren slår till. Ännu en likhet med våren är att sjön ibland kan te sig helt tom på fisk. Vissa dagar kan det vara lögn att lura ens den minsta stjärt. Dessa dagar kan man vara ganska säker på att fisken står på botten. För att bättra på oddsen så kan de löna sig att fiska djupt, återgå till bottenharvandet och låt betet studsas fram. Tag gärna en och annan paus i inspinnningen och låt betet vila. Som vanligt fiskar jag själv för det mesta med jigg.

Om du sitter i en båt så kan en liten wobbler med inte alltför kraftig och vibrerande gång också vara bra. I ärlighetens namn skall sägas att wobbler av andra än mig, hålls väldigt högt som höstbete för abborren. Är du mete intresserad gör du som tidigare presenterats dvs som Linus Johansson, fångar småmört och tacklar med en åttans trekrok under ett flöte och på detta metar du sedan den stora höstabborren.

Stor fisk går alltid tillbaka med orden "Hämta Farfar". Foto: Arne Hedberg.

Under den riktigt sena hösten börjar ett roligt fiske. Strax innan isarna lägger sig har jag och goda vännen Micael Eklund haft strålande fiske med pimpelspö från båt. En lite större vertikal- eller balanspirk är att rekommendera. Mälarfiskare och skärgårdsfiskare agnar gärna sina pirkar med mask, vi har inte provat men det är säkert effektivt. Abborren har vi hittat på djupet när vi driftat över heta platser. När det nappar så ankrar vi ibland upp alternativt så rör vi tillbaka och drifrar över huggestället igen. Jag tror att det är en fördel om man slipper slänga i ett stort tungt ankare som halvt skrämmer abborren från vettet. Det här fisket kan egentligen bedrivas under hela det isfria året men har gett bäst utdelning från oktober och framåt. Har du tillgång till båt och tid över så får du inte missa att prova, det lönar sig. En rolig incident inträffade vid just ett sånt här sent pimpelfiske. Den femtonde december satt vi i båten för att försöka pimpla till oss några stöddiga abborrar. Så här sent hade vi aldrig båt fiskat i sjön förut. Säkra på att fisken stod på botten, som den skulle, hade vi bara med oss våra pimpelspön. Denna fisketur bekräftade ännu en gång att man inte blir klok på det här med fiske. Istället för att stå och trycka på sju-åtta meters djup så jagade abborren mört efter vasskanten, och inte bara några enstaka fiskar utan hela stim med abborre svepte fram och tillbaka. Jiggspöna saknades intensivt och till slut blev vi så desperata att vi började jaga abborrstimmen med båten, för hand slängandes våra pirkar mot de stora plumsevaken. Visst fick vi fisk men det kändes lite bakvänt. De följande dagarna fanns jiggspöna med men då fanns abborren istället parkerad på djupet! Vad skall man säga, det är hårt att vara fiskare.

En faktor som styr abborrens huggperioder är jaktljuset. Något som vi i Sverige inte så ofta diskuterar eller tar hänsyn till. Nu blir kvällarna kortare och följaktligen minskar den tid på dygnet då fiske lönar sig. Även värme och kyla är faktorer som påverkar fiskelyckan denna tid. Dagar med sol värmer vattnet och fina fisken kan finnas under tidig eftermiddag när ljus och värme kulmine-

En vacker augustifisk, fångad mitt på dagen. Foto: Jan Ohlsson.

rar. Annars tycker jag att hösten är den tid på året när abborrharna kan få för sig att hugga lite när som helst, vilket kan vara nog så frustrerande.

Den första verkligen stora ...

Kan ABU:s huggtabell vara något för en modern fiskare, är det inte vidskepelse ... ja, svårt att säga. I flera år har jag ändå ”i smyg” tittat i den både före och efter fiske. Förvånansvärt ofta stämmer det. Idag säger huggtabellen bra fiske, jag rafsar ihop grejerna och ger mig ut för en morgontur, familjen har inte vaknat ännu, de blir nog lite sura när jag inte är hemma. Hård vind och trasigt ankare, det börjar inte bra! Smack, en liten gädda och det nya spinnspöet går av, elände ... Flera små abborrharrar på jiggen vid 2:an dock. Kan det verkligen vara

en bra dag? Ringer Andreas som inte bara sålt utan också designat det trasiga spöet och gnäller, ”skitspö” klämmer jag ur mig i luren!!! Åk o hämta nytt säger han med sitt vanliga tålmod. ”Bra spö, inte skitspö”. Jag ångrar mig lite, min fru brukar ju säga att jag är slarvig, kanske har spöet inte fått den behandling det ska ... Nåväl, klockan är inte mycket ännu. Hämtar ett nytt spö på affären, blir vänligt bemött, dagen är fortfarande ung, familjen väntar men visst finns fiskesuget kvar? Velar några minuter i bilen men reflexerna styr mot sjön istället för mot mitt hem, vinden är fortfarande frisk men i avtagande, börjar fiska. Får gädda och hyfsad abborre, kanske sex hekto. Ror upp strax förbi bryggan. Fiskar mig mot hålet i vassen, nu med jigg. Pang, liten gädda, skruttfiske, var är abborren? Pang, ett kraftigt sug, det drar, den vill inte till ytan, kan det vara gös, gösfebern infinner sig, den är ju så sällsynt i sjön. Varje fångat exemplar är en bedrift. Definitivt inte gädda, fisken kommer mot båten, nya polaroidiserande glasögon ser genom vattnet, ögonen spanar, ser fisken, visst är det abborre med ett koppel andra stora följare. Tungt, stretigt och kraftfulla men nu korta rusningar ... Ojjjj, över kilot, mycket över kilot. Tunga knyckar, den ser båten men orkar inte streta mer. Snabbt tumgrepp och upp i kräfthinken, fyller den med vatten... ska jag fiska vidare, det fanns ju fler ... nä, vilken fisk! Stor, vacker, grön med röda fenor och kritvit buk. Tittar upp mot bryggan, några småkillar står och kastar, en heter Oliver Karlsson, de hjälper mig att fota, snabbt väger vi den, vågen vibrerar på 1,5 kilo, nytt personligt rekord. Grabbarna tjartrar vilt, vilket drag? Vad har du för spö? Berättar att jag har ett kanonspö men varnar också för att man inte kan behandla det hur som helst och tänker att nu får Andreas förlåta mig. Tillsammans sätter vi tillbaka denna underbara fisk. Vi ser den simma vidare, stor och majestätisk, jag säger högt, precis som den snygga tjejen vid Mörrumsån som fick laxen istället för mig, den jag fiskat på i två timmar, ”jag blir såååå glaaaaaaad...” och Oliver med kamrat vill fånga en likadan, hoppas verkligen att de gör det. Vore bra för tillväxten i klubben.

*Vilken sjö och vilka fiskar! Glädjen över en stor och vacker fisk är sann.
Foto: Oliver Karlsson.*

Redskap på hösten

Skiljer sig inte mycket från utrustningen som du använder sommar och höst. Har du flera spön så kan det vara bra att välja ett som är lite styvare vid detta fiske. Det underlättar om spöet inte är alltför vekt när fisket sker på lite djupare vatten. För pimpelfisket brukar jag ta fram de vanliga redskapen. Abborren skyggar inte heller för lite grövre lina så använd gärna flätlina 0,18–0,20 mm till detta fiske. Det känns ganska tryggt om den stora nappar.

Huggeställen på hösten

Fiskar du från land är det klokt att leta upp de partier där det finns bergssluttningar ner i sjön. Dessa sluttningar fortsätter vanligtvis

en bit ut och det blir då ofta ganska djupt i anslutning till stranden. Här kan man ibland locka abborren till hugg. Du kan hitta sådana här ställen lite varstans runt sjön. Ett av de bättre är det tidigare beskrivna bergspartiet vid djupudden. Har solen givit extra värme åt vattnet och temperaturen tagit ett skutt uppåt kan det återigen vara idé att fiska ytligare. Detta är lite av tjusningen med höstfisket, man kan aldrig vara riktigt säker på var abborren finns. Övriga överraskningar kan dyka upp lite varstans. Glöm inte att en liten wobblers, snabbt infiskad eller trollad kan vara supereffektiv på hösten.

Tingsviken

Inte speciellt intressant på hösten, däremot finns det mycket gädda längs vikkanten som gärna hugger på hösten.

Sträckan mellan Tingsviken och badet

Är mycket intressant, delar av sträckan håller mycket växtlighet under hösten. Här verkar småfisken trivas och abborren jagar gärna här. Ett av de få ställen som jag sett jagande abborre på under höstfiske. När du kommit nästan till udden mot badet har du återigen åsen under dig. Här finns den fina branten som kan ge så fint fiske under framför allt vintern. Här står det nästan alltid någon stor höstabborre och trycker på botten. Ner med betet och ta hem långsamt så finns chansen där. Själva udden in mot badet är också intressant, här har många fångat fin abborre på dragrodd. Då det går lätt att gå ut på de små bergsklackarna mitt på udden så finns det stor chans att fånga något även från land. Den korta sträckan efter udden till badet är inte känd för bra fiske vid den här årstiden men visst finns abborren här också, bara det att vi inte lyckats lura den.

Badplatsen till djupudden

Längs denna sträcka ligger flera fina bergsknallar som sluttar ner mot sjön. Det är framförallt här du kan lyckas från land. Har du båt

Årets sista höstaborre var riktigt fin, högg djupt och stretade emot ordentligt. Foto: Sten-Åke Thimgren.

ökar dina chanser betydligt. Strax efter badet svänger sjön kraftigt mot norr och en lång vass breder ut sig. På hösten verkar det som små stim av lite större abborre "patrullerar" längs denna vass. Ibland finns de nära kröken mot badet och huggen är inte sällan rejäla. Har värmen lockat upp abborren så bör du försöka att fiska ganska nära vassen, dock finns det mycket vattenväxter som naturligtvis fastnar i betet. Jag brukar justera farten om jag sitter i en båt alternativt veva fortare vid spinnfiske för att få betet att gå högre i vattnet. Detta är att föredra mot att tex byta ut betet som man vet är effektivt och som man tror på. Många fiskar inte på sådana här platser, det är för krångligt helt enkelt, var glad för det, mer fisk till den som står ut med lite sjögräs på kroken. När du nått fram till djupudden så är det som vanligt högtintressant. Bergsknallarna längst ut på udden har gett ifrån sig flera fina kilosbitar. Här är det mycket djupt, uppemot en tretton fjorton meter. Ut med betet, låt det sjunka ordentligt,

inget slarv här inte, ta sedan hem det så sakta du bara kan, dvs släpa upp det på land. Var aktsam på minsta lilla stöt i linan.

Djupudden till fiskegränsen

Här hettar det till igen. Ut på "flaket" och prova. Här finns det storabborre om någonstans. Ett säkert bevis på detta är de grova fiskar som nästan alltid fångas så fort isen lagt sig. Förmodligen blir fisket bara bättre ju längre in på hösten man kommer. Varför den stora fisken samlas just här är svårt att säga. Kanske är det så att "flaket" håller mycket mat i form av kräftor och småfisk. Som jag tidigare nämnt är flaket stort, generella platser är svåra att peka ut. Du måste helt enkelt prova dig fram.

Så var det vinter igen

Nu är cirkeln slut och isarna lägger sig igen. Få nu inte uppfattningen att det bara är att sätta sig på isen eller i en båt på sommaren och fånga abborrar i mängder. Bakom varje stor abborre eller för den delen stor gädda, ligger många timmar, ibland dagar, utan att man får något att skryta över. Vill du lyckas får du räkna med att lägga ner tid och energi om du inte är begåvad med tur utöver det vanliga. Sådana människor finns ju och en duktig fiskare är nog nästan alltid begåvad med en gnutta "flax" men har du tålamod och tid så skall du definitivt blöta en krok och vänta på stornappet. De ställen och tekniker som har räknats upp är självklart inte de enda som räknas eller är gångbara i sjön vartefter man fiskar så hittar man nya ställen och favoritsätt att lura fisken på. Jag byter själv favoritställe minst en gång per säsong och betena kan också växla även om jag, som säkert har märkts, har ett stort förtroende för just jiggen.

Rökt abborre med gräddfil à la Lejondal

Bra mat är enkel mat har någon sagt. Det här är mat för gudar vill jag lova, bara att laga till och njuta av passar både till vardags och till fest. Är det dessutom hyfsat väder så är själva rökningen ett nöje, dofterna från rökugnen är helt underbara. Förresten är det kul också när det regnar, då klär man bara på sig mot vätan.

Rök (stek eller grilla) din abborre på sätt som du finner lämpligt och tycker om.

Sås

- Gräddfil*
- Rom från stenbit, siklöja eller dyliskt*
- Röd-, gul- och purjolök*

Löken fnhackas och blandas med rom och gräddfilen. Till detta serveras kokt färskpotatis och kall öl eller vatten, Loka är min favorit då den inte är så hårt kolsyrad ...

Abborrgryta med fläsk, det Ni!

En lite annorlunda rätt där man blandar fisk och fläsk. Brytningen mellan fisk och kött är makalöst god. Det är lite jobb med filéerna men sedan går det undan. Om man vill kan man blanda olika fisksorter tex abborre och lax, det höjer smaken och ger också lite extra färg i grytan.

Filea dina abborrar och skär små fläskbitar i tärningar. Fräs fisk och kött i lite mjöl och margarin. Fisken skall bli vitaktig i köttet, då är den klar. Tar bara ett par minuter.

Strimla paprika, lök, purjolök och morötter. Fräs alltihop i lite olja.

Du kan med fördel ta i fler grönsakssorter om du vill.

Lägg fisk, kött och grönsaker i en gryta eller panna och fyll på lite fiskbuljong så att det täcker, låt det sedan koka bara ett par minuter och tillsätt lite gräddde och citronsaft, om du vill kan du reda grytan med lite mjöl. Salta och peppra efter behag och glöm inte citronsaften, den är viktig.

Tillsätt en burk med ishavssrom och några räkor eller kräftstjärtar, skall ej koka utan bara värmas på eftervärmen.

Servera med ris eller kokt potatis och ännu en konstighet är att dricka ett rött lätt vin, gärna italienskt, till just denna anrättning, vilket jag gärna gör.

Lite mer om Gäddan

Det skall villigt erkännas att varken jag eller mina vänner som fiskar i sjön är experter på gäddfiske.

Kanske är det för att vi under åren varit så tillfreds med det finna abborrfisket. Men andra som försökt sig på att lura storgäddan har lyckats. Om Stefan Perlefeldt är ”Abborrkung” så får Jari Janatuinen bli ”Gäddkung”.

Jari har fångat inte mindre än två gäddor på tio kilo. Båda fiskarna lurades med den klassiska mörrumsspinnaren. Den första fisken från land vid fiske från djupudden och den andra, också från land, i den lilla viken efter halvön, den som ligger ungefär halvvägs mellan badet och djupudden. Jari har också ett antal gäddor upp mot fem kilo på sitt samvete. De båda stora sattes tillbaka varför det inte är omöjligt att de fortfarande finns kvar, kanske har de också blivit några kilo tyngre, vem vet. En sjö som hyser två så stora gäddor kan definitivt hysa både fler och större. Är du gäddfiskare så kanske du kan fånga ett riktigt rekord om du ligger i. En annan som haft annorlunda upplevelser vid gäddfiske är Dan Welén. Dan fiskade från sin kanot när en lite större gädda nappade. Denna fisk

vägde flera kilo och när den närmade sig kanoten blev det plötsligt ett himla liv. En betydligt större gädda hade bestämt sig för att ge Dan en match och tagit ett rejält bett i den krokade fisken. Den stora gäddan släppte så småningom, Dan har aldrig velat uppskatta vikten på gäddan som släppte taget men den var stor! Höstarna håller jag nog som bästa gäddtid för sjön. Gäddan är nu i sitt esse och när den bitit är sommartröttheten som bortblåst. Det händer titt som tätt att rena havsöringsfasonerna uppvisas, allt för att slippa kroken. Fisken hoppar och skvätter som tokig.

Gös i Lejondalssjön

En underbar matfisk och lite av fiskarnas doldis, aktiv vid kvällsskymningen, mystisk och vacker. Trots att den inte är någon stor kämpe har den fascinerat mig i hela mitt liv. Att ta i en gös är också något helt annat än att ta i en gädda. Köttet är fast. Skinnen är lätt strävt, ger ett bra grepp och lämnar ifrån sig en doft som inte är helt oangenäm. Ögonen som är gjorda för att brukas i skymning och mörker lyser, precis som på en katt. Detta hamnar långt ifrån den känsla man kan få av andra lite ”kladdigare” fiskarter.

När jag var liten drömde jag om att få komma ut på spännande kvälls och nattfiske efter denna fisk och den gången när gode vännen Staffan berättade att ha fått en fem kilos blev jag nästan grön av avund. Vartefter möjligheterna till fiske blev bättre, egen moped och tillstånd att låna pappas båt med snurra, så lyckades även jag med att fånga den eftertraktade gösen. Efter det blev jag fast. Många kvällar och nätter har jag sakta rott eller trollat på Mälaren. Favoritställen hittades på vårt eget vatten i Brofjärden samt ute vid vattenverket på Görväln. På senare år, med lite tur och erfarenhet, har jag och kamraterna lyckats fånga den lite större gösen på grynnorna när den har lekt i maj. Fascinationen finns fortfarande kvar och fisket lockar varma sommarkvällar.

Redan som liten hörde jag talas om gös i Lejondalssjön. Den skulle finnas där men ingen hade sett den. I bästa fall hade någon hört om någon som hade hört om någon... ja, ni kanske förstår. När jag aktivt började söka efter personer som kände till mer om detta blev jag övertygad om att den trots allt fanns där bla stärktes min tro när jag talade med Karl Karlsson (kapitlet om yrkesfiskaren).

Vidare samtal med Rolf Hultman, som för övrigt är en av de vi har tacka för renoveringen av sjön, har ytterligare stärkt min tro. Rolf är uppvuxen på Lövsta gård i norra änden av sjön. För ca tjugo år sedan fick Rolf två st gösar på sex respektive sju och ett halvt kilo. Dessa fångades på ståndkrok vintertid. Tyvärr har Rolf gått bort under skrivandet av detta, tack Rolf för ditt engagemang. Detta är väl kanske att betrakta som historia men blev mer intressant när det visade sig att lantbrukaren Staffan Tesch också fångat gös på fem och ett halvt kilo på nät men så pass sent som under mitten av nittiotalet.

I dag tvivlar jag inte på att gösen finns naturligt i sjön om dock i väldigt liten omfattning. Att det förmodligen rör sig om ett naturligt bestånd är troligt då ingen kan påminna sig att någon inplantering i gammal tid har skett. Att sjöar kan hålla små men varaktiga bestånd av gös har bekräftats på andra håll, jag minns en artikel jag läste för inte så länge sedan där en inbiten sportfiskare jagat efter gösen på sitt hemmavatten i nästan tio år innan han kom på var den höll hus.

*Gösungar inplanteras, Hasse Brofalk håller hårt i slangen.
Foto: Jan Ohlsson.*

På tal om utsättningar, inom de närmaste åren kan vi hur som helst hoppas på en förbättring av gösstatistiken. Under de tre senaste åren har ca 14.000 gösungar planterats ut. Detta har skett i regi av Bro Sportfiskeklubb samt I1:s fiskeförening. Gösarna har varit i snitt tio cm långa och odlats från vår till sensommar. Tyvärr finns det inte större fisk att tillgå. Gösen växer ca tio cm per år och man räknar med att den är könsmogen efter ca fyra år och väger då lite drygt ett kilo. Trots sin litenhet vid utplanteringen räknar man generellt med att ca åttio procent av fisken klarar sig. Dessa resterande fiskar kan förhoppningsvis nå lekmogen ålder och bidra till att beståndet blir stort och livskraftigt. Med detta kommer fisket kanske att bli ännu mer intressant och roligt. De första fiskarna har nu sakta börjat visa intresse för konstgjorda beten. Under 2005 har de första vackra gösarna fångats. Att de har trivts i sjön och levt som prinsar bekräftas av att det varit mycket välmående och feta... Jag hade själv förmånen att fånga kanske den första sportfiskefångade gösen i modern tid. En underbart vacker hane, togs på den obligatoriska gula jiggen en av de sista dagarna i april 2005,

Dessa yngel är snart stora, vackra gösar som ska fiskas ljumna augustikvällar. Foto: Jan Ohlsson.

den vägde lite drygt två kilo och simmar fortfarande kvar i sjön. Senare samma år fångade Jari Janatuinens son Mikael Janatuinen en makalöst grann fisk på 5,6 kilo. Klassiskt fångad vid sakta rodd med wobblers utanför djupudden.

Gösen på vintern

Låter sig fångas på både angel och pimpel. De senaste åren har ett antal duktiga fiskare börjat fiska riktat efter denna fisk vintertid både i havet och i flera insjöar i stockholmstrakten. Speciellt lyckosamt har fisket varit på bla sjön Drevviken. Flera duktiga fiskare har haft framgång och vinterfisket håller på att etablera sig som en ny sport. Sedan gammalt hålls vinterfisket efter gös som väldigt svårt. Det svåra verkar framför allt vara att lokalisera fisken. Den har en ovana att parkera sig på lite djupare ställen, branter mm och är visserligen aktiv men inte på långa vägar så alert som under de vackra augustikvällarna då tex trolling kan vara givande.

Redskap för vintern

Gösen, liksom abborren i Lejondalssjön, går djupt.

I Mälaren brukar man kunna hitta den i anslutning till branter på gott och väl tio meters djup.

Angel- ismetefiskaren får modifiera sin utrustning en aning. Byt ut den traditionella angelkroken till en vanlig trekrok i storlek åtta. Tafsen bör vara så smidig som möjligt, själv använder jag fluorcarbon som är mer tålig än vanlig nylon, ca 0,40 mm. Vill du inte använda fluorcarbon så ta en tunn vajer. Betet skall vara mindre mört eller nors. Gösen nappar ofta väldigt försiktigt. Ofta faller angelvippan och efter det så händer det inte mycket. Det verkar som om gösen parkerar med fisken i munnen och väntar på något. Var därför iskall och håll inne med motthugget till dess att

Inte från Lejondal men så kommer de att se ut om några år, drygt åtta kilo. Foto: Linus Johansson.

fisken rör på sig igen. De som är riktigt avancerade påstås kunna få gösen att svälja betet genom att lirka lite försiktigt i linan. Ett bra tips är att fylla hålen med slask. Gösen skyggar ofta för hålen pga sin ljuskänslighet. Gösens ögon är specialgjorda för jakt i dåligt ljus, glöm inte det.

Pimpelfisket sker på samma platser. En stor pirk med krok i storlek 10-12, gärna kompletterad med ett abborröga. Även här är tålmod en viktig beståndsdel för framgång.

Gös vår, sommar och höst

Denna tid på året har sportfiskaren störst chans att komma till tals med fisken. Runt midsommar är leken avslutad och gösen finns ofta ute på fria vattenytor där den följer stim med småfisk. Ju varmare i luften och vattnet, desto bättre. På Mälaren är det ofta siklöjan som får sätta livet till. I Lejondalsjön blir det förmodligen mört. En av svårigheterna med gösfisket är att lokalisera det djup som gösen för sekunden favoriserar, liksom på vintern. Försök därför att söka fisken både vid ytan och ända ner mot tio-fjorton meter.

Redskap för vår, sommar och höst

Lättaste sättet att fånga gösen bör vara genom dragrodd. Med en wobbler efter båten på frivattnet eller fiske längs de djupbranter som finns vid en del strandpartier efter land kan man säkert få utdelning. En annan metod är att sakta ro ett mete med levande mört efter båten. Då retar man ju även den stora abborren och varför inte gäddan till hugg. Strax innan leken börjar gösen närma sig sina lekplatser, ofta grynnor med lera och sand. Denna tid kan jiggen vara rätt val. Låt den studsas ordentligt över botten och håll som vanligt koll på linan.

Är sommaren lång och vattentemperaturen hög in på höstkan-ten så går det att fiska efter gösen med dessa metoder långt in på hösten. Vi hoppas verkligen att gösen skall komma att trivas och väntar nu med spänning på att fisket skall komma igång på allvar.

Gösfiske och kamratskap

Ni vet att när man bjuder någon på fiske så brukar det alltid gå åt skogen. Här är undantaget som bekräftar regeln.

Som nyinflyttad på gatan hade jag gjort en ny bekantskap, Lennart. Lennart hade snart förstått att fiske var min passion, vilket inte är svårt då jag nog pratar lite för mycket om min favoritsystemsättning emellanåt. Även hos Lennart fanns det ett intresse och han frågade en dag, på sitt försynta sätt, om det fanns möjlighet att slå följe när det någon gång begav sig. Detta år, något av de första på nittioalet, hade sommaren bjudit på värme och solsken i flera veckor och förutsättningarna var mycket goda för gösfiske. Lennart inviterades att följa med i min gamla plastbåt för en tur runt Triangeln. Bilen gick mot Fiskartorp och båten tyngdes med fiskeattiraljer och rejält med fika. Det där med fika är viktigt, man fiskar bättre när magen har fått sitt, eller hur? Ett dåligt samvete slog mig när motorn inte startade på varken första eller tionde rycket, jag hade glömt att byta tändstift, trots att jag lovat min far och lillebror, jag använde ju båten mest och inför det argumentet fick jag ge mig och lovade snällt att byta. Elände, varför hade jag slarvat med det. Men turen stod oss bi och min gamla Johnsson hostade igång och lät snart som den skulle. I lagom fart tog vi sikte på Måsskär och strax efter att vi passerat den lilla ön som vaktar infarten till det inre Brovattnet så lades tre spön ut för att släpa efter båten. En minut senare fick vi napp! Ingen stor gös men en fin portionsfisk Lennart visade tydliga tecken på fiskeiver medan jag stilla tänkte för mig själv, ja det blev ju i alla fall en fisk. Luttrad av de gånger man haft främmande med sig i båten och skall upp till bevis. Det brukar ju alltid gå på tok med fisket då, förmodligen är det fiskeguden som straffar en för de gånger man ”skarvat lite”, lagt till något hekto av misstag eller kanske redovisat ett par fiskar fler än vad som verkligen var sant, av ren glömska så klart, detta när kamraterna hört sig för om sista tidens fiskelycka. Jag hann knappt

tänka tanken klart för än det var dags igen! Ett av spöna darrade till och la sig makligt bakåt, typiskt för göshugg. Jag har alltid trott att gösen är en modig fisk, inte ens när den tvingas till båtkanten gör den speciellt mycket väsen av sig. Den tittar lite lojt på fiskaren med attityden ”mig tar du aldrig”. Tyvärr så är ju detta i så fall en grov missbedömning från fiskens sida ... Tro det eller ej men så fortsatte fisket den kvällen. De närmaste två timmarna fick vi femton gösar, tyvärr var flera på tok för små och fick gå tillbaka men vad gjorde det. Vi turades om att borda fiskarna i demokratisk ordning och kände oss på alla sätt tillfreds med vårt fiskeliv. En vacker kväll när fisken biter som tokig kan få saker slå. En ny fiskekompis hade jag också fått, försedd med ett lyckligt leende.

Den första fångade gösen i Lejondal under 2000: talet, på gul jigg förstås. Foto: Jacob Ohlsson.

Kräftfisket

Det är svårt att skriva om Lejondal utan att ha med några rader om det berömda kräftfisket. Den uppmärksamme läsaren har säkert redan noterat att dessa kräftor betytt mycket för intresset för sjön. Kräftorna fungerar uppenbarligen som turboföda för speciellt abborren under vissa perioder. Även gäddan kan ibland få för sig att hugga in på dessa läckerheter. Jag har räknat till inte mindre än fyra kräftor i magen på en liten gädda jag fångade för några år

Härliga kräftkvällar för kommunens invånare. Foto: Jan Ohlsson.

sedan. Både abborren och gäddan verkar också ta till sig smak och färg från kräftorna. En eftermiddag träffade jag Linus Johansson och Andreas Dybedahl efter en lyckad fisketur. Linus rensade flera gäddor och skar dem i stycken. Vi kunde då se att en av gäddorna hade en lätt rödaktigt ton i köttet, något Linus också sett tidigare, medan de övriga gäddorna såg helt normala ut i köttet. Vår gemensamma gissning är att gäddor som äter mycket kräftor även tar färg från kräftans kött.

Andra som gärna tar för sig av kräftorna än abborre och gädda finns det också förstås. Ålen sägs vara kräftans värsta fiende men den har som tidigare nämnts så gott som försvunnit från sjön, desto fler kräftor till de övriga fiskarna. En annan predator som tar för sig av kräftorna är minken men den verkar ha minskat på sista åren. Vad jag vet är det ingen som håller efter den, ofta sätts det ju ut fallor för att reducera populationen, det är i alla fall sällan man ser den. Ett vackert och lite lustigt djur med kanske ett lite väl oförtjänt dåligt rykte, själv tycker jag att den är ganska elegant. Tyvärr har den, liksom oss människor, en tendens att ta ihjäl mer föda än den orkar äta. Ibland ser man kräftskal efter strandkanten, rejäla högar, och om det är minken som hållit kalas så finns det alltid flera halvätta kräftor som den inte förmått äta upp.

Kräftor har alltid funnits i sjön. I början av 1970: talet var det enbart flodkräftor som befolkade bottenarna men tyvärr så drabbades sjön av kräftpesten och efter ett par år hade pesten kraftigt reducerat beståndet. Vid detta tillfälle försökte man återintroducera flodkräftan vilket gick bra under en period tills pesten återigen slog till. Nästa omgång kräftor som fick nytt hem i Lejondal blev därför amerikanska signalkräftor som är resistent mot pesten. Signalkräftan kan bära på smittan, vilket den gör i Lejondalssjön men utvecklar sällan själv sjukdomen. Dessa kräftor har anpassat sig otroligt bra och finns i dag i överflöd. Smått unikt är att flodkräftan faktiskt inte försvunnit helt. Jag har själv inte sett någon sedan början av nittiotalet, då kanske så mycket som fem–tio procent av

totalfångsten utgjordes av flodkräftor men i norra ändan av sjön fick man flodkräftor så sent som säsongen 1999, det är förmodligen ganska unikt att dessa två arter kan samexistera och innebär sannolikt att de få flodkräftor som finns kvar har blivit resistent mot pesten. I mina gamla papper hittade jag ett provfiskeprotokoll från 1983. Här kunde man faktiskt se att flodkräftan måste ha hämtat sig från pesten samtidigt som utplanteringen av signalkräftor inte ännu hade givit full effekt. På fyra kvällars fiske fångades 95 st flodkräftor mot 34 st signal, alltså övervägde flodkräftan i beståndet vid detta tillfälle. Tyvärr är signalkräftan både mer aggressiv och mer snabbväxande än flodkräftan och med detta hävdar den sig bättre i konkurrensen, så om våra få flodkräftor har någon framtid i sjön är väldigt ovisst. Tanken på vad som hänt om signalkräftan aldrig introducerats kittlar, skulle flodkräftan ha kunnat överleva och utvecklat resistens mot pesten? Ja, det får vi ju aldrig veta men Lejondalsjöns stam av gamla flodkräftor verkar vara riktigt tappra kämpar.

Frågan vi förmodligen måste ställa oss snart är om det finns för mycket kräftor i sjön. Ett tecken på detta är att storleken har minskat och de mellanstora kräftorna nästan har försvunnit. Troligen p. g. a. hård konkurrens om födan. Ytterligare ett tecken på att kräftorna kanske är för många är att de låter sig fångas från land. Signalkräftans trivseldjup ligger runt fyra meter och neråt men det faktum att det även går att fånga dem intill stranden på ibland centimeter djupt vatten visar att kräftan inte kan vara kräsen utan måste ta de platser som bjuds i sjön troligtvis för att beståndet har vuxit sig så stort, kanske för stort. Kräftor är tyvärr ofta förknippat med tjuvfiske. Tjuvfisket har också varit ett säkert sätt att sprida kräftpest på då redskapen ofta varit smittade med följden att kräftbeståndet totalt sett i Sverige kraftigt reducerats alltså är det dubbelt förkastligt att fiska utan tillstånd. Upplands-Bro bor är därför extra välsignade, inte nog med fina fiskevatten, vi har även tillgång till något så exklusivt som vårt eget kräftvatten. För

att få fiska kräftor kan du bete dig på två sätt. Antingen deltar du i kommunens utlottning av kräftlotter, detta annonseras i lokalpressen varje år, eller så blir du medlem i Bro sportfiskeklubb och där deltar du i ett lotteri på ditt medlemsnummer. Varje år lottas ca 40 kräftplatser ut. En bra kväll kan man faktiskt fånga uppemot ett par hundra godkända kräftor.

Kräftor i Mälaren

Under vårt Lejondalsfiske tas även de små kräftorna upp för att transporteras vidare till Mälaren. Där hoppas vi på att de skall yngla av sig och borge för ett gott fiske även här. Varje år sker numera provfiske i Mälaren. Vi har kunnat se att kräftorna trivs bra men de finns ännu inte allmänt spridda. Det verkar som om de har bildat kolonier på de ställen som erbjuder bäst förutsättningar vad gäller föda och skydd mot predatorer. Med tanke på hur stor Mälaren är så får vi nog räkna med att vänta ännu en tid innan beståndet är så pass stort att det är försvarbart att börja fiska mer intensivt. Annars skall det sägas att de sista åren har kräftfisket i Mälaren överlag blivit fantastiskt mycket bättre. Utsättningar har skett lite varstans under många år och det börjar nu ge resultat, man pratar inte mycket om det, vi fiskare är ju lite hemliga av tradition. Mina kontakter inom livsmedelsbranschen säger att krondillförsäljningen till ”kända” sportfiskare som mumlar något om sitt ställe i Mälaren ökar stadigt år från år. Min egen tro är att Mälaren inom en tio års period kommer att bli ett kräftvatten av högsta rang, däremot inte överallt i sjön, men fläckvis i vikar, runt öar mm där kräftor trivs, ytorna är ju enorma och kräftan kan välja och vraka var den vill gömma sig och söka föda.

Redskap och teknik

Fisket startar normalt den första eller andra veckan i augusti. Bro Sportfiskeklubb tillhandahåller redskap och bete. Vi fiskar med tio stycken håvar och två st burar. Fisket påbörjas vid ca 19.00 och pågår till 23.30 och allt fiske sker från land, båtfiske är ej tillåtet. Direkt ute på fiskeplatsen gäller det att beta på redskapen och få ut dem i vattnet bums. Inte sällan kryper kräftorna på med början redan under de första minuterna av fisket, andra dagar kan det dröja fram emot åtta tiden innan de vaknar till liv.

Börja kvällen med djupfiske. Använd en lång slana till att ”gunga” ut kräfhåvarna i vattnet. Välj ut de ställen där det ser ut

Kräfhåven gungas ut, kvällen kommer och med den kräftorna. Foto: Mikael Stark.

att finnas stenig botten och djupast möjligt. Lite längre fram på kvällen blir kräftorna allt mer ogenerade och kryper närmare och närmare stranden. Det blir då allt lättare att fånga dem, en bra kväll måste håvorna vittjas var tionde minut, en glatt förvånad dam fick i ett lyft sju st kräftor, hon trodde först att håven hade fastnat! Det vanskliga är att betet kan ta slut om du inte hänger med i svängarna, vad skall du sen göra resten av kvällen när de andra fiskar?? Jag lovar att det här känns minst sagt förargligt om det händer.

Ett annat vanligt nybörjar fel är att vittja de två burarna för ofta. Fula ord sägs när burarna som skulle vara så bra är tomma! När det gäller just burarna kan det ta ett litet tag innan kräftorna kryper i. Vänta därför minst en timme innan ni lyfter och tittar.

Bästa förutsättningar för lyckat resultat är kvällar som startar med solsken men sakta går över i ökad molnighet. Direkt dåliga förutsättningar är åskväder med fallande barometer. Det skall tilläggas att det av någon outgrundlig anledning nästan alltid är vackert väder när årets kräftfiske dagar avhålls, det är faktiskt sant! Vi skojar varje år om att lägga semesterveckorna vid denna tid då finväder är garanterat.

Kassörns kräftor

Ett kräftrecept som bäddar för succé! Receptet har varit hemligt i generationer men avslöjas nu.

Tag trettio st kräftor och skölj dem väl. Koka upp.

4,5 l vatten

1,2 dl salt

1 st sockerbit

En halv gul lök

Rikligt med dillkronor

När vattnet kokar, lägg i kräftorna, lägg på locket och låt kräftorna koka upp igen. När vattnet väl kokar igen skall kräftorna koka i tio minuter. Låt dem sedan kallna i spadet utan lock, plocka upp dillan och lägg tillbaks färska dillkronor. Om du fryser kräftorna, vilket kan göras med fördel, kan du lägga extra färska dillkronor i spadet som följer med i frysen.

Min vän Staffan har utnämnt detta till ”världens bästa kräftrecept” och tilläggas kan att kräsna gommor ända nere vid småländska Emån brustit ut i poesi efter att ha satt i sig ett dussin eller så. Självt kan jag nog instämma i att de blir särdeles lyckade, inget pjosk med tillsatser som anis och annat konstigt som en del lägger i lagen men det är klart, smaken är ju olika. Arne Hedberg, också en duktig

Arne Hedberg och Staffan Persson vittjar mjärdarna. Foto: Jan Ohlsson.

kräftkokare, har tvingat mig att skriva att man kan utesluta löken och i stället hålla på en flaska öl eller Porter, ”det blir godare då”, men det kan jag väl aldrig tro!

Storabbortävlingen

Under 1980: talet hände det sig att abborrfisket började uppmärksammas i sjön. Allt fler klubbmedlemmar började att rapportera storslagna fångster, bl. a. Bengt ”Masen” Andersson lyckades fånga exceptionellt stora fiskar. Bengts största abborre vägde för övrigt 1,7 kilo. En annan storfiskare är Stig Pettersson. Stig arbetade på järnvägen och efter avslutat nattarbete struntade han i sömnen för att i stället åka ut en sväng på sjön. Under några magiska år var Stig abborrkung vintertid, slutet av 80:talet och början av 90:talet var mycket bra fiskeår. Stig landade då ett flertal abborrar mellan 1,6–1,7 kilo.

Vi i Bro Sportfiskeklubb anade att fisket var i särklass och försökte hitta ett sätt för klubben att göra något roligt av detta. 1988 gick därför den första storabbortävlingen av stapeln, tanken var egentligen att göra någonting på temat familjefiske och tona ner tävlingsmomentet men tävlingen fick på något sätt eget liv och blev just Storabbortävlingen. På denna tävling gäller enbart stor fisk och inte sammanlagd vikt som brukligt är. Några år har vi tyvärr varit tvungna att ställa in den p. g. a. isbrist men traditionen är nu tolv år gammal och blir bara roligare och roligare för varje år. Vi väntar fortfarande på att den riktigt stora abborren skall behaga nappa under tävling, varje vinter har det landats fisk på åtminstone 1,5 kilo vid andra tillfällen. Tävlingen har sina veteraner såsom Micael Eklund, Pekka Heikkilä, Stig Pettersson med flera. Vad vi vet så är detta landets enda tävlingen med inriktning på stor abborre. Andra arrangörer får ursäkta och höra av sig om vi har fel. Extra roligt med denna tävling är att även inte så rutinerade

abborrfiskaren kan göra sig gällande. Här krävs det lika mycket tur som skicklighet vilket gör oddsen lite jämnare än på traditionella pimpeltävlingar.

Hur stor blir abborren då?

Det har du kanske undrat under läsningen. Ja, om man tror på rykten, vilka mycket väl kan vara riktiga sådana, så har det fångats abborre under sportfiske på över två kilo i sjön. Pålitliga fiskare har vittnat därom men tyvärr finns det inte någon bra dokumentation kring dessa fiskar. Vad som däremot är bekräftat är ett flertal fiskar

*Staffan Persson fångar abborre av storformat under Storabborttävlingen.
Foto: Jan Ohlsson.*

runt 1,7 kilo med toppar på 1,8 kilo. Många av oss är övertygade om att det finns betydligt större abborre än så och väntar med spänning på att någon lycklig fiskare skall slå den magiska två kilos gränsen. Sådana abborrar har fångats på nät utanför Lejondalsslott med en toppfisk på 2,1 kilo. Staffan Persson lade löjnet en augustikväll och fick till sin egen och andras förvåning en rejäl abborre på 1,7 kilo. Med lite fantasi skulle man kunna tänka sig både abborrens vikt och utseende om den i stället fångats i mars månad, full med rom, och kanske hade den då vägt tom lite över den magiska två kilos gränsen.

Bro Sportfiskeklubb

”Bro Sportfiskeklubb är en sammanslutning av fritidsfiskeintresserade personer i Upplands-Bro kommun”.

Detta är inledningen från ”stadgar för BRO SPORTFISKEKLUBB 9/12. 1958”. Vi är en ganska gammal klubb, fyrtio år är faktiskt en ansevärd ålder, men vi lider inte av ålderskrämpor.

Klubben bildades av ett gäng ”entusiaster” på uppmaning av friherrinnan Ebba Reuterskiöld,

Bro Gård. Friherrinnan hade länge sett med arga ögon på det tjuvfiske som utövades på godsets vatten i Mälaren och konstaterat att enda sättet att råda bot på detta var att se till att lymlarna organiserade sig så att åtminstone lite kontroll av fisket kunde utövas. Ett känt uttryck i England lyder ”It takes a poacher to catch a poacher”. (Det krävs en tjuvfiskare för att fånga en tjuvfiskare).

Åren har gått och med det fria fisket i början på 1980-talet höjdes röster för att klubben skulle läggas ned (man hade till och med en slags ”ät och drick upp klubbkassan” fest) men på initiativ av

några driftiga fiskare lyckades man få ett nytt ”eget hemmavatten” nämligen Lejongdalssjön. Engagemanget runt Lejongdalssjön har kretsat mycket kring isättandet och vården av det signalkäftbestånd som idag vuxit sig stort samt fiske efter ”bamseabborrarna”. Det finns även ett antal duktiga tävlingsfiskare som åker land och rike runt för att pimpla abborre på vintern. Vårt KM i pimpelfiske är alltid välbesökt och lockar många rutinerade fiskare liksom de som kanske inte så ofta tävlar men håller fast vid en tradition.

Klubben är aktiv inom projektet ”Mälarens sportfiske”. Detta projekt bedrivs på Mäljarland, Ådö vid Mälaren och samlar under

somrarna mängder med ungdomar som får prova på praktiskt fiske, eldsjälur kring detta är Arne Hedberg och Hans Brofalk.

Hällkanadagen som arrangeras varje år med stort inslag av föreningslivsdeltagande har blivit vår huvudmarknadsföringsdag. Här tar vi tillfället i akt att visa upp vår verksamhet och låter folk få prova på olika fiskesätt. Mycket uppskattat är den damm som vi bygger varje år och förser med ett antal kräftor. Förvånansvärt många har inte sett en levande kräfta förut.

Internet blir mer och mer ett sätt för klubben att hålla kontakt med medlemmar och fungerar också som ett medium för information mm.

Vi är numera ca 350 medlemmar vilket gör oss till en ganska stor fiskeklubb. Klubben arrenderar

fortfarande sitt gamla vatten i Mälaren i Broviken. Med arrendet följer sådant som inte ingår i det fria fisket såsom trolling, angel, långrevsfiske och kräftfiske. Det sistnämnda är det som gjort det möjligt och värt besväret att satsa på kräftutsättningarna. Som jag tidigare har berättat planteras regelmässigt Lejondalskräftor in och vi hoppas på ett gott kräftfiske även i Mälaren.

Sedan länge är fisket i Brovattnet intressant efter gädda, gös och abborre. Speciellt fint gösfiske inträffar vissa år när förutsättningarna är de rätta, varm vår och lite grumligt vatten. En ny generation sportfiskare har växt upp och flera har börjat att engagera sig i klubbens verksamhet. Det stora medlemsantalet i klubben har säkert en stark koppling till möjligheten att vinna kräftfiske, det tror jag att vi skall vara ärliga med. Trots detta finns dock ett stadigt växande engagemang. Alla folkrörelser i Sverige lider idag av ett stort medlemstapp, Bro Sportfiskeklubb känner inte av detta utan ökar snarare sin medlemskrets, ett faktum som är glädjande och kan mana fram en känsla av stolthet över ett lyckat arbete.

Klubbens Mälurvatten

I Mälaren har klubben sedan länge en liten båtklubb vackert belägen vid fiskartorp, inte långt från Bro Gård. Umgänget och arbetet runt den lilla hamnen präglas av gemyt och ett och annat skratt. Båtklubben är en träffpunkt för medlemmarna och härifrån har många gädd- och gösexpeditioner utgått. Här gäller verkligen regeln om att gräset är grönare... Många tar båten långa sträckor för att fiska när det finns flera riktigt heta ställen bara ett stenkast från hamnen. Både Kvarnbotten och Bastugrynnan är giftiga ställen, inte långt bort alls. En liten introduktion till några av de finaste platserna måste nästan med för att denna skrift skall bli fullständig.

Jiggfiske på grynnan kan vara så här givande. Foto: Andreas Dybedahl.

Kvarnbotten

Kvarnbotten är snarare ett grundparti än en ”vanlig grynna”. Jag säger så för att Kvarnbotten är så pass stor i yta. Kvarnbotten finns mitt emellan Fiskarudden och Myrholmen, den går inte att missa och är väl utmärkt på sjökortet. Det finns flera toppar och håligheter att utforska här. Vintertid är detta ett ypperligt ställe för abborrpimpel och ryktet säger att laken emellanåt finns att fånga. Staffan Persson och jag har sommartid också fått en och annan gös. Mitt personliga gösrekord på jigg fick jag en blåsig dag i maj på denna grynna. En härlig fisk på fyra och två. Fast Staffan har nog fått större ändå, mestadels metar han med mört som bete. På denna grynna började min egen pimpelkarriär så där vid tio års ålder. Nestorn Oskar Åkerstad visade mig plats och valde ut en fin pirk till mig. Jag fick en enda abborre på fyra timmar men lyckan över denna fångst var enorm.

Bastugrynnan

När du från båthamnen vid Fiskartorp räknat om du tar höger direkt efter Fiskarudden. Bastugrynnan är också ganska stor i yta. Även denna grynna finns väl markerad på sjökortet. Här fångas det också en och annan gös men grynnan är mest känd för sitt stundtals fantastiskt fina gäddfiske under i stort sett hela säsongen. Delar av grynnan befinner sig nu inom ett fågelreservat, kolla kartan innan du fiskar så att du inte gör dig skyldig till överträdelser.

Fiskarudden

Från Fiskarudden och ut mot fjärden finns det en väldigt spännande brant. Här har angelfisket på vintern gett fina gäddfångster, även en och annan gös har också gått att lura, både på pimpel och angel. Även pimpelfisket efter abborre är givande och abborren är ofta lite större just här. Abborren står långs med hela branten och är ofta lätt att komma till tals med. Ett säkert ställe med andra ord.

Storgrynnan

Ett stort stenparti som namnet antyder. Du hittar den lätt på kartan, mellan båtklubben Arken och ön Fläsklösa. Även denna grynna är relativt stor och är en av de få som markeras av ett parti som sticker upp över vattnet. Därför är den också lätt att hitta. Här finns det gott om gädda, abborrfisket på höstarna som tillhör ett av årets höjdpunkter är ofta väldigt bra just på denna grynna. Runt Storgrynnans branter kan det löna sig att sommartrolla efter gösen, här måste du dock ha annat fiskekort då du passerat gränsen för fiskeklubbens vatten. Jo, var försiktig inne på grundpartiet. Minst två stora stenar ligger illa till och är dödliga för propellern om du har otur.

Även gösen hittas på Mälargrynnorna, jiggad fisk på fyra kilo. Foto: Jan Ohlsson.

Triangeln

Stundtals håller hela Brovattnet ett väldigt fint gösfiske. När gösen jagar på frivattnet, säg runt midsommar och framåt, är detta ett fint gösstråk. Du trollingfiskar i en triangel mellan Måsskär, Storgrynnan och Borgen. Utgå från Måsskär, ta sikte mot Storgrynnan. Väl framme vid Storgrynnan väjer du sedan ner mot Borgen, när du är ett femtiotal meter från Borgen väjer du igen och går tillbaka ner mot Måsskär. Får du en fisk att nappa så står det nästan alltid fler i samma område och här brukar det nästan alltid gå att lura något. Ett tips som visat sig framgångsrikt är att så fort du landat en fisk så vänder du båten så snävt och snabbt som det bara går och fiskar över samma område en eller kanske tom två gånger till. Ofta finns det fler gösar än en att fånga. Det kanske skall sägas att trollingfisket enbart är tillåtet för medlemmar. Jo, en annan sak. Vid Borgen läggs det emellanåt långrev har jag sett, en slutsats man kanske kan dra är att ålen har ett stråk förbi ön...

Ormsundet

Hör inte till vårt arrendevatten men bör nämnas ändå. Ormsundet når du genom att ta bilen förbi Ådöbadet och ut mot Ormudden. Hela sundet är högtintressant. På kartan kan du också se de grundflak som finns i närheten av själva sundet. På dessa flak finns spännande kanter som man bör prova. Ormsundet är känt för fint fiske, det gäller både abborre, lake, gädda och gös. Just laken har vid flera tillfällen fångats dagtid vid abborrpimpel vilket får sägas höra till ovanligheterna. Du måste dock vara försiktig, sundet är strömsatt och vintertid finns det en bruten ränna som man måste vara uppmärksam på.

Vassvikarna

Längs med hela vår Brokust finns det fina vassar som bjuder på stundtals strålande gäddfiske i anslutning till leken under våren eller under det sena höstfisket. KF viken, Kvistabergsviken mfl.

Ormsundet är ett klassiskt vatten för pimplaren men är lika bra på sommaren. Foto: Andreas Dybedahl.

Fisket kan vara givande i stort sett var som helst, ett tips dock, sätt tillbaka fisk som inte har lekt. Det är god fiskevård, fast nu är jag kanske lite tjatig. Kring några av dessa vikar finns fågelskyddsområden. Du måste själv informera dig om reglerna för dessa så att du inte bryter mot lagar och förordningar. Info finns bl.a. på kommunen.

Mälarmal ...

Som kuriosa kan nämnas att det fångades en mal på Bro vattnet under 1999. Yrkesfiskaren Kjell Lennström vittjade sina redskap

och fick till sin stora förvåning denna överraskning på fjorton kilo. Mal lär inte ha fångats i Mälaren sedan början på 1900-talet så fångsten är unik. En gång i tiden var malen allmänt förekommande och har tom lånat Mälaren sitt namn, ”Malaren” hette den i gamla tider. Jag har slagit lite i litteraturen och kommit fram till att malen numera endast finns i Emåns vattensystem samt i sjön Båvens vattensystem. Kanske, kanske finns den numera också i Mälaren.

Vilken fiskehändelse, tänk om malen är på väg tillbaka till Mälaren, vilket fiske skulle inte det kunna bli!! Tanken att få fiska efter hundrakilosbestår från bryggan vid Ådö eller från piren vid Fiskartorpet kittlar. Tyvärr finns det spekulationer att denna fisk mfl är resultatet av illegala utplanteringar. Framtiden får utvisa om detta var en slump eller början på något nytt och spännande.

Fyrtioårsjubileum

Som det anstår en anrik fiskeklubb firade vi 1998 ett hejdundrande fyrtioårsjubileum. Kvällen till ära hade Skällsta krog anlitats för arrangemanget. Huvudrätten stod vi dock för själva. Nyfångade kräftor från Lejondal intogs med förtjusning av samtliga närvarande. Till kvällens talare hörde flera prominenta personer. Gratulationer till vår fyrtioårsdag framfördes både från grann och broderklubben Kungsängens Sportfiskeklubb och Sportfiskarnas stockholmsdistrikt.

Här följer ordförandens tal från jubileet

Den 9 december 1958 träffades några fiskeintresserade Bro bor i medborgarhuset i Bro för att bilda en fiskeklubb. Varför och varför just då? Fram till 1958 levde vi i en idyll i Bro. Alla kände alla och de flesta hade jobb i Bro, även om några åkte ända till Kallhäll och jobbad på Bolinders. Vi klarade oss själva och tjuvfiskade rätt så oblygt enligt gammal hävd. Stockholm låg långt bort och stockholmare såg man egentligen bara på sommaren, men i Stockholm hade man börjat bilda fiskeklubbar som började betala bra för att arrendera fiskevatten. Varken vattenägare eller fiskeklubbar såg genom fingrarna med tjuvfiskande orsbor. Situationen var allvarlig.

På dåvarande Jordbrukarnas Maskincentral i Bro fanns det gott om intresserade fiskare och fiskehistorier, mer eller mindre trovärdiga, dominerade samtalen runt fikabordet. Naturligtvis var man också orolig inför risken att bli utan fiskerätt. Något måste göras. Vi bildar en fiskeklubb och arrenderar egna vatten.

Sagt och gjort. Med mun mot mun metoden spreds budskapet runt bland Bros fiskare. Intresse fanns och ett möte för att bilda en sportfiskeklubb kunde hållas i Medborgarhuset i Bro den 9:e december 1958. Några dagar innan hade avtal om arrende av Bro Gårds vatten tecknats med dåvarande ägarinnan Ebba Reuterskiöld. Detta avtal som var en förutsättning för klubbens bildande skapade senare problem för oss. I detta första avtal står nämligen i §2 ”klubben äger för sina medlemmar – dock med hänsyn till vattnets storlek till ett antal av högst 20 – upplåta vattnet till sportfiske med spö och pimpel (icke andra fiskesätt). Friherrinnan Reuterskiöld var tydligt imponerad av de fångster som ortens sportfiskare burit hem från Brogårdsvattnet. Denna paragraf hindrade klubbens utveckling i början men som tur var kunde vi så småningom stegvis omförhandla avtalet så att klubben kunde börja växa. Men nu vidare i historien. Vid första årsmötet den 15 maj 1959 valdes följande styrelse, ordf. Hans Brofalk, sekr. Nils Dahlström, kassör Arne Welén och v.ordf Axel Karlsson. Suppleanter var Sivert Molin och Arvid Blomkvist. Från detta årsmöte kan också redovisas att klubben nu arrenderade följande fiskevatten: Bro Gård 100:- år, Devensö 150:- år samt Nygårdsvattnet mot att klubbens medlemmar skall bevaka vattnet. Det beslöts också att klubben skall tillhöra Amatörfiskarnas Riksförbund. 1959 behövdes tillstånd från länsstyrelsen för att fiska med kastspö, tillstånd söktes och beviljades att gälla 1959 och vi sökte aldrig någon mer gång. Detta brott mot fiskelagen är förhoppningsvis nu preskriberat. Vid årsmötet 1960 som för övrigt bjöd på supé med dans på Lindhagaberg beslöts att klubben skulle anlägga en brygga och parkeringsplats vid Fiskartorp. Nytt avtal hade tecknats med Bro Gård som nu tillät klubben att ha 30 medlemmar. Ett raskt hopp fram till 1972 då klubben arrenderade ett hamnområde vid Nygård och den sk KF hamnen byggdes. Från början drevs hamnen som en sektion av fiskeklubben men har nu bildat egen båtklubb.

Åren 1984–1985 blev betydelsefulla för fiskeklubben. 1985 blev

det efter långa diskussioner ”fritt fiske” i Mälaren och många fiskeklubbar med fiske i Mälaren fick problem med att hålla kvar sina medlemmar så även i vår klubb men vi hade garderat oss. 1984 arrenderade vi kommunens vatten i Lejondalssjön och jag tror att det blev räddningen för klubben. Det fanns fortfarande intresse för klubben och när vi så småningom kom i gång med kräftfisket ökade medlemstillströmningen efter en liten svacka.

Nu är vi framme i nutid och det är ingen 40 års kris i sikte för Bro Sportfiskeklubb. Mycket kan säkert göras för att göra en bra klubb bättre. En utveckling av ungdomsverksamheten är högprioriterad och på gång. Samordningen av fisket i Lejondalssjön kan förbättras med lite god vilja av andra vattenägare och vi väntar fortfarande på en explosion av kräftor på vårt vatten i Mälaren.

Eldsjälar

Inom klubben finns det och har funnits personer som betytt lite extra mycket för vår verksamhet och kultur. Det är givetvis en hopplös uppgift att på något sätt säga vem som betytt mest eller rangordna engagemanget. En som fortfarande finns kvar från starten är som tidigare berättats, Hans Brofalk. Listan på hedervärda personer kan göras ännu längre, Arne Welén, Inger och Åke Engström, Bengt och Ulla Jacobsson, Sven Pelle Pettersson mfl. Alla har gjort fina insatser för klubben och bör för detta hedras. Med flit nämner jag inte fler som är aktiva och bidrar med liv och lust för stunden. Ni får vänta tills nästa skrift om klubbens väl och ve publiceras.

Stig Almén

Stig gick alltför hastigt bort för ett antal år sedan och lämnade en stor saknad efter sig, inte minst inom sportfiskekretsar där han ofta var initiativtagare till olika projekt. Stig var också drivande kring ungdomsfrågor i klubben och var aldrig rädd för att ta i. Själv var jag med på den ungdomsresa som Stig tog initiativ till på åttiotalet. Vi bilade till Norge för att fiska öring en vecka. Vi tältade vid älvkanten och levde vildmarksliv efter konstens alla regler. Fisket var absolut strålande och alla fick så mycket öring man ville fiska upp. En fantastisk upplevelse och jag vet att flera av oss fick minnen som inte bleknat ens idag.

Ivar Berg

Ivar Berg förtjänar också några rader, även Ivar har tyvärr lämnat

oss. Ivar var under många år klubbens ständige sekreterare och kassör, revisor hade han varit dessförinnan. En administrativ talang som varje förening borde vara avundsjuk på. Ivar tillhörde den skara som varit med från starten 1958. Ivar kom till Bro 1942, flytten till Bro var inte lång då Ivar var född i Eds socken, mer känt som Stäket. Han fortsatte sitt ideella arbete långt efter att han egentligen velat sluta, mycket plikttrogen och en hejare på gott hemgjort vin och smörgåsar, sådant vankades emellanåt när styrelsemöten avhölls på Villa Berg, Lärarvägen i Bro...

Bengt "Masen" Andersson

Bengt, ja, eller som han nästan alltid kallades, Masen. Under denna skrifts tillkomst har Bengt tyvärr lämnat oss. Jag kan inte komma ihåg något tillfälle där inte Bengt varit med när klubben haft möten, aktiviteter eller fiske. Alltid engagerad och snabb att bidra med sin stora kunskap kring fisket i både Mälaren och Lejondal. Vi är många som blivit hjälpta under vinterns pimpelfiske av Masen. Själv var jag en riktigt liten "pilt" när Masen för första gången inspekterade min utrustning, korrigerade med ett leende och om man hade tur, visade sina egna framgångsrika pirkar och krokar. Masen var nästan alltid i sällskap med sin fru Mary, även hon en mästare med pimpelpöt, kanske till och med bättre än Bengt... Vi saknar honom...

Oskar Åkerstad, presenterad av Hans Brofalk

Ytterligare en som tyvärr har gått ifrån oss är Oskar Åkerstad. Oskar betydde mycket för klubben vad gällde engagemanget för aktiviteter och blev framför allt känd för det fantastiska medlemsblad han skrev under ett antal år. Oskar var en stor litterär talang med en känsla för både bygden och människorna som befolkade den. Ur det sista medlemsbladet har jag lånat följande artikel skriven med anledning av att Oskar nu ville "gå i pension" från skrivandet i maj 1987.

Något om Oskar.

Född 1911 i Sparreholm Södermanland, började han redan som 4 åring sin fiskekarriär via spömete i Båven. Fisket har sedan dess varit den bästa fritidssysselsättningen. Oskar som provat det mesta inom sportfisket blev tidigt frälst på spinnfiske med multiplikatorrulle och ambassadörrulle på spöt är en förutsättning för en lyckad fisketur. Moderna haspel och spinnrullar har aldrig fått någon plats i Oskars hjärta. Så småningom blev 4 åringen utbildad tandtekniker med egen firma och som bisysselsättning blev han under tjugo år redaktör för tandteknikernas facktidskrift. Gedigen tidningserfarenhet finns alltså. 1966 sålde han firman och blev bonde i Boxholm med egen traktor och full uppsättning redskap. En härlig tid tyckte Oskar som minns slitet inom lantbruket i sin ungdom och gärna byter häst mot traktor. Efter sju år som bonde tyckte Oskar att tillvaron som pensionär kanske inte var så dum, sålde lantbruket och tänkte åter flytta till Bromma. Någon lämplig lägenhet i Bromma stod inte att finna utan det fick bli Bro i stället. Flyttningen till Bro har Oskar aldrig ångrat. han började forska i Bros historia och har skrivit många bidrag till ”Vi skriver i U-Bro”.

Till all lycka kom han snabbt i kontakt med fiskeklubben och vi fick vår fina skildrare av klubbens aktiviteter. Vi önskar många fina stunder bakom spinnspöt och hoppas att han skall få tid över att skriva färdigt något nytt bokmanus fyra stycken är redan utgivna varav tre är helt slutsålda.

Smakprov på Oskars fiskeprosa

Detta skrevs som sagt i det sista numret av medlemsbladet, riktigare namn på Oskars förnämliga publikationer vore medlemstidning då det oftast publicerades ett stort antal sidor. Oskar lade ner mycket tid på att utforma tidningen, han kopierade ofta in andra artiklar från dagspress och fiskepress. På så sätt kunde mycket av nationella nyheter och nyttig information inhämtas genom att läsa vår klubb-tidning. Annat som rapporterades var frågor runt omkring båt-

klubben vid KF som då var en sektion inom Bro Sportfiskeklubb, våra återkommande tävlingar och i nästan varje nummer gjorde Oskar intervjuer med kända storfiskare i Bro. Dessa porträtt var alltid spännande, fiskarens levnadsöde kryddades med anekdoter och sportfiskeäventyr. Något som ofta återkommer är rapporter om vattenkvalitet i sjöarna runt om i kommunen. Att bläddra i dessa gamla tidningar, vilket jag gör just i skrivande stund, känns som levande kulturhistoria.

Oskar var också väl bekant med ämnet fotografi, kameran var alltid med på reportage. Till följd av detta var tidningen alltid rikt illustrerad med Oskars egna bilder. Få klubbmöten eller arrangemang undslapp Oskar kamera och penna. Med tanke på att Oskar inte hade tillgång till dagens moderna verktyg för ord- och bildbehandling så var hans verk mycket välgjorda, förresten, vem behöver moderna verktyg när man har ordets gåva som Oskar hade. Oskar avslutade faktiskt sin karriär i klubben med ytterligare en publikation. Den utmärkta skriften i anslutning till vårt 30:års jubileum. En raritet, var rädd om den om du har ett exemplar.

Till slut ett exempel på Oskars eget hantverk. Från Oskars bok ”Skog och sjö” kommer denna berättelse. Kan man gissa vilken sjö som avses?

Att se klart

Isen på skogssjön var ganska tjock, sådär uppåt decimetern, när första snön kom som låg kvar framåt jul. Före snöfallet hade skrivarbetet hindrat isfiske för min del, men nu var det grönt för en tur. Som minnet blir mindre skarpt med åren hade jag glömt precis var grund och stenbumlingar är belägna. ungefär så där på tunnlandet vet man ju besked, men det är man inte behjälpt med när slö och vintermaklig abborre skall sökas. Nästan på nosen skall blänket hamna för att väcka intresse. Rådande högvattenstånd gjorde att

Blänket lockar och abborren biter. Foto: Andreas Dybedahl.

isen dolde de berg- och stentoppar som brukar sticka upp och ange läget.

Även strandskonings konturer såg också främmande ut, överbäddade med istäcke som de nu var. Vid två tidigare metturer hade jag förgäves sökt efter berggrundet lite hitom den stora märkta tallen vid "regementsgränsen".

Grundet har tre långsluttande sidor och en med tvärbrant stup, och där just vid tvärbranten hade de stora abborrarna stått. Vid flera tillfällen förra vintern hakade de på så snart kroken nådde botten. Men bara på ett litet område, på tre till fyra kvadratmeters yta. De långsluttande sidorna hittade jag så småningom och de gav några småabborrar som såg ut att ha smitit ur barnkammaren alldeles nyss. Rädslan att borret skulle fara genom isen och direkt i berget- som hände en gång på en Smålandssjö, och kostade ett nytt skär för en vänlig kompis, verkade hämmande på letandet. Och när jag inte kunde hitta stalpet så fick de små abborrarna inga större kamrater i korgen. Efter stranden hemåt Brobebyggelsen finns det flera "stenrösen" men de är svåra att hitta. Som att söka efter förborgade skatter. På jämnbotten, mellan de ställena stenrösen borde ligga, högg fem abborrar fast i ett hål. Fyra av dom var i 75- grams klassen, så humöret blev bättre och promenaden till bilen uppför liden mellan unggranarna gick lättare än väntat. Det är förargligt att stövla in i köket till husmor utan fisk. Man känner sig onyttig och lite beklagansvärd. Man har ju alla gånger gjort sitt bästa. Så kom det stora lenvädret med upp till tio plusgrader. Snön försvann både på land och is och mycket av det som varit fördolt blev uppenbart. En morgon knäppte det

till innanför hemstickade luvan- nu borde väl för sjutton gå at hitta grund och stenbankar i sjön och kolla lokalsinnets tillstånd. Lätt att färdas borde det också vara efter nattens köldgrader. Borr, fiskeskorg och sparkstötting åkte ner i bakluckan. Att den inte gick att stänga betydde föga för så kort väg som ner till sjön. Snart var alla föremål på isen inklusive fiskaren. Allt var nu så annorlunda, så förändrat sen sist. hela sjöytan var så blankt grå-blå med ett fint ådernät likt det vitögat ibland kan uppvisa eller det som syns på en nyss avdragen djurhud. När solen blänkte till framåt tiotiden såg man rakt igenom, som från en båt på sommaren. Stänglarna till näckrosbladen inne i viken verkade tjockare än normalt, men hade frisk grön färg. Längre ut ersattes de av nate och utanför den återfanns näckrosblad med avslitna stjälkar hängande lösa. Bladen satt infrusna som konstgjorda glaskuleblommor. Färden ställdes mot den plats grundet borde vara. nyfikenhet och förväntan drev sparkbrodden i isen med ljud som påminde om hur det lät när hästar äter havre ur krubban, eller kvarvarande tänder hos äldre personer lyckas knäcka sockerbiten till påtåren. På långt håll skymtade gränstallens gröna maggördel och sparken fick glida av sig själv på glanskisen. Nu borde det snart börja brännas. Ja sannerligen; där lyste det gulbrunt ända upp genom isen. Den löst ditlagda toppstenen låg infrusen med översidans kant i kant med istäcket. Ja-ha, där var hela härligheten klart tecknad. I ljusare och mörkare brunt syntes alla detaljer av bottenens sluttande sidor med sina avsatser och stenar. Bergets mörkare ås sluttade i en brant stigning strax under isen. Vattenväxter med frisk grönska fanns talrik mot landsidan. På sommaren är man van att se dem i sakta rörelse men nu föreföll de stumma, utsatta som dekorationer i ett skyltfönster. Så enkelt och självklart allt verkade nu. Där var gränstallen och där rotvältan med alsnåret, och precis det skulle vara fanns grundet, tydligt och klart. Pippi Långstrump brukar säga ”fy farao vad dumt”. Det var alldeles vad jag tyckte nu om mina försök att förra metturen hitta grundet. Retfullt påminnande om det fåfänga letandet syntes på

bra nog avstånd borrhålen från mitt tidigare sökande. Det jag trott vara grundsluttningar var inte ens i närheten av den rätta platsen. För att minska risken att upprepa misstaget efter nästa snöfall satte jag mig en stund på fiskkorgen mitt över grundbranten och sökte riktmärken på närmaste och motsatta landet. Allt framgick nu så klart och enkelt, att jag kom att fundera över om det är liknande de människor känner som plötsligt genomgripande erfar religiös frälsning? Som nu tycker sig se helt klart på allt och hur meningslöst de tidigare famlat, liksom i blindo. Kanske stundens och naturens stillhet mellan sjöns branta bergväggar bidrog härtill.

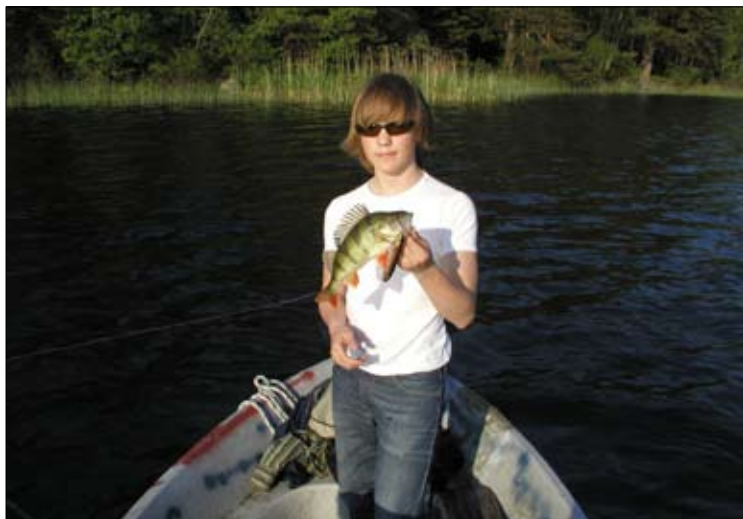
Oskar Åkerstad

Återväxten då?

Ja, där är hoppet stort. Ett flertal juniorer har visat att de både kan fiska och är trevliga klubbkamrater.

Fiskeskolan på Mälmarland kommer säkert att bli en ”drivbänk” för blivande funktionärer och

styrelseledamöter. Vi får hoppas att skolan går att finansiera de närmaste åren. Det finns orostecken, tyvärr. Huvudsponsorn, kommunen, har inte alltid medel att skjuta till. Det skall också sägas att vi på senare år faktiskt fått flera nya lite mer medelålders medlemmar som visat sig villiga att ta i när så behövs. Kanske svänger det äntligen för föreningsverksamhet i gemen? Vi får hoppas att så är fallet.

Juniorerna kan också ... Foto: Jan Ohlsson.

Och så lite om framtiden

Som inom de flesta verksamheter finns det massor att drömma om.

Kanske har vi inom några år fått se abborren som väger över två kilo i Lejondalssjön, vägd fotograferad och återutsatt. Fångad på sportfiskeredskap förstås.

Kanske finns det en liten välskött båthamn där medlemmarna kan parkera sina båtar med tillhörande elmotorer. Kanske är fisket efter gösen så bra att en årlig trolldävlingsävling är ett uppskattat arrangemang. Kanske är det gamla torpet vid Tingsviken renoverat till en härlig klubbstuga där vi träffas för möten och det vi tycker bäst om, att fiska. Kanske har vi fått en redaktör som vill åta sig

Tjejer kan, Ingegerd Hedberg med hett byte från Lejondal. Foto: Jan Ohlsson.

att skapa Stockholms bästa klubbtidning. Kanske får vi fler fiskekamrater av det motsatta könet, ni saknas...

Kanske, kanske, kanske ...

Till sist ...

I inledningen uttalade jag en förhoppning om att de ord som du nu läst skulle väcka ditt intresse för vår fina sjö, klubben, storabborrfisket och allt annat. Jag hoppas att så har varit fallet. I vår klubb tar vi ständigt emot nya medlemmar, så du är välkommen. Vill du dessutom engagera dig i vår verksamhet så är du mer än välkommen. Skulle fisketarmen ha slagit knut på sig själv och du måste upptäcka Lejondalssjön eller grynnorna på Brovattnet så följer här de få men absoluta anvisningar du måste följa.

Fiske är upplåtet till medlemmar i Bro SFK samt innehavare av dagfiskekort. Pimpelfiske från is är tillåtet även på Svea Livgardes del av Lejondalssjön under den period av året då isarna ligger. Detta tillstånd förnyas per år, så kontrollera alltid om detta gäller innan du fiskar. Obs, fisket på Svea Livgardes vatten gäller endast medlemmar, det innefattas ej på dagkorts fisket. Kräftfiske är alltid förbjudet på samtliga vatten utan speciellt tillstånd. Dagfiskekort kan köpas på Statoil i Bro och på Hällkana friluftsgård. Vi har nu kommit till slutet av denna skrift om Lejondalssjön och andra relevanta ämnen. Ett tack till de som hjälpt till med information, bilder, korrekturläsning och hejarop, är på sin plats.

Speciellt tack till:

Hans Brofalk, Anders Gräsgårds, Micael och Kenneth Eklund, Staffan Persson Arne Hedberg, Staffan Tesch, Karl Karlsson, Stig Pettersson, Stefan Perlefeldt, Pelle Klippinge (för stor inspiration),

Andreas Dybedahl, Mikael Stark, Fly Fisherman i Järfälla och sist men inte minst Zenni Ohlsson, kassörn. Alla har bidragit med idéer, bilder och kreativitet.

Från vår medlemstidning nr 1, 1982

*”Lille min fisk,
du bite min krok,
du skall bli till föda
men inte till döda.
Du dra och jag dra
och rå han som störst makten ha”.*